

svensk

FALLSKÄRMS SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemstidskrift

NUMMER ETT 2014

ÅRGÅNG 43

Riksstämman 2014

Statistiken – flest hopp på tio år

Vem bygger Sveriges första vindtunnel?

CYPRES 2

Reliability made in Germany

HÅLL KOLL PÅ DIG SJÄLV

HÅLL KOLL PÅ DINA VÄNNER

Räddningsutlösaren kollar vi

CYPRES övervakar dina hopp och agerar om du inte kan. Våra tekniker granskar och trimmar varje CYPRES till exakt precision och full driftsäkerhet genom det omfattande fyraåriga underhålls- och garantiprogrammet. Ett fast pris, allt ingår.

Foto: Frank Täsler

www.cypres.cc

Kan man ångra...

Innehåll, nummer 1, 2014

...ett hopp? Jag har hittills inte gjort det men tänkt mycket på det. Jag menar, en del hopp blir ju inte som man tänkt sig och det kan till och med gå riktigt illa. Jag har inte heller träffat någon som rakt ut sagt att de ångrar ett hopp men jag har lekt med en tanke, dragit två stereotyper till sin spets. Jag tror att du mer eller mindre känner igen dessa typer i din packlokal:

Person A är alltid noggrann med packningen, planerar alltid sina hopp och går alltid till planet i lugn och ro. En dag slarvar hon medvetet med packningen och råkar ut för en felfunktion på grund av packjobbet.

Person B slarvar alltid med packningen, planerar aldrig sina hopp och stressar alltid till planet. En dag råkar hon ut för en felfunktion på grund av packjobbet.

Vem av dem känner mest "ånger" efter sitt hopp? Vem får mest kritik av andra? Vad tror du?

Jag läste någonstans att ånger känner man bara om man avviker från sina rutiner. För någonstans inom en fanns tanken "så här brukar jag inte göra men låt gå för den här gången". Man straffar sig själv när resultatet blir dåligt när man egentligen vet bättre. Både ånger och kritik kommer från jämförelser, från det som är normen på ett hoppfältet. Men individen har även en egen norm.

Felfunktioner kan hända även den säkraste hopparen men du kommer bara ha lärt dig något om du hade rutiner och kan peka ut vad det var. Man kanske aldrig ångrar ett hopp men ett hopp kan ju kännas bortkastat... För att få ut så mycket som möjligt av ett hopp måste

du ha full kontroll i luften. För att ha full kontroll i luften måste du ha full kontroll på förberedelserna.

Som sagt, jag har förenklat ett problem som har fler nyanser men jag tror du förstår vad jag menar. Säsongen 2014 är här. Ett bra tillfälle att etablera rutiner som ger hopp av kvalitet är ju vid årets allra första hopp.

Och här är årets första Svensk Fallskärmsport! Den innehåller bland annat en efterlängtd Nyfiken på-per-son, första delen av fem av en ny serie, rapport från Bas-kursen, tips på hur du reser med riggen – och en frågesport! Vi har dessutom stuvat om en aning i redaktionen!

Trevlig läsning!

- 4 Kalendariet. **Lösryckt**, notiser om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten**, Ronny Modigs.
- 7 Mycket vindtunnel på **riksstämman 2014**.
- 10 **Verksamhetsplanen** – så ligger vi till.
- 11 **Statistiken 2013** – flest hopp på tio år.
- 14 **Filmfestivalen** lockade hoppare till sjöss.
- 16 **Riksinstruktören**, – vintern är över.
- 17 Incidentrapporter.
- 18 **Tävlande 2014**, – hur står sig konkurrensen?
- 20 **Bas-kursen**, – hur stor är en liten kallott?
- 21 **SFS stuvur om**, – ny redaktör, och en digital!
- 22 **Lär dig mer om...** – precision!
- 24 Vem bygger Sveriges första **vindtunnel?**
- 28 **Nyfiken på Göran**.
- 32 Att **resa** med fallskärmen.
- 35 **Koll** på utrustningen – **testa dig själv!**
- 36 Baksidan.

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Svensk Fallskärmsport, ISSN 0280-11-X, är Svenska Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med fem nummer per år till alla medlemmar i SFF.

Ansvärig utgivare
Ronny Modigs
Svenska Fallskärmsförbundet
Telefon: 0706-04 06 10
E-post: ronmod@gmail.com

Chefredaktör
Virginia Åslund
Gamla Tyresövägen 310
121 33 Enskededalen
Telefon: 0702-87 00 34
E-post: virginia.aslund@icloud.com

Redaktörer – planering och texter
Tomas Almbö
Treuddsv 20
185 41 Vaxholm
Telefon: 0706-28 80 82
E-post: tomasalmbob@gmail.com

Martin Eidensten
Flyglärlägaratan 7
128 36 Skarpnäck
Telefon: 0703-33 90 21
E-post: martin@eidensten.se

Produktion
Layout, originalarbete, bildredigering och distribution:
Anders Nyqvist, Himmelsdyk, Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 031-91 88 01
Fax 031-91 88 02
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser
Anders Nyqvist, Himmelsdyk, adress som ovan.

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida tillhörande SFF eller SFS.

Utgivning
2/14: vecka 22
3/14: vecka 33
4/14: vecka 42
5/14: vecka 51
1/15: vecka 13

Adressändring
Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan). Endast icke-SFF-medlemmar skickar adressändring till Himmelsdyk (se ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Omslaget:

Mikael Nordqvists självporträtt "Exit" vann första pris på årets filmfestival. Valförtjänt... utsökt färgkoordination.

Foto: Mikael Nordqvist.

Kalendariet på gång 2014

APRIL

Vecka 16 eller 17: AFF-kurs, vindtunnel i Bedford.

28/4 - 2/5: Tandemkurs

MAJ

20 - 25: AFF-examination.

29/5-1/6: Team Playground i FS med Team Fire, FK Aros.

31: Svenska cupen 1, FK Aros. Mer information kommer.

JUNI

2-6: Basic camp i Gryttjöm, SF. Kontakt: Seth Ericson.

6-8: Team Playground i friflygning med Team Zero, SF.

7: NM i CF och precision, FK Dala (preliminärt datum). Mer information kommer.

7: Pingstscramble (50+ hopp), FK Aros. Mer information kommer.

16-20: Skycamp, Bunge, Gotland. Mer info: www.skycamp.wordpress.com

JULI

3-6: Team Playground i friflygning med Orion Freefly, FKCG.

5: Svenska cupen 2, FKCG. Mer information kommer.

5-6: SSC Swoop Cup 1, SF. Mer information kommer.

7-20: Hoppveckor, FK Aros.

28-31: SM i alla grenar, SF.

28/7-3/8: Hoppvecka, FK Aros.

hans Berggren

Utdelningar från tävlingsfonden 2014

Tävlingsfonden delar ut bidrag på totalt 130 000 kronor; fördelat på 70 000 kronor till FS4-laget Team Fire, 30 000 kronor till CF-laget Team Entangled, 25 000 kronor till FF-laget Orion Freefly och 5 000 kronor till swooparen Nico Emanuelsson. Även swooparen Johan Karlsson, som skadade sig under ett träningshopp i Dubai, tilldelas ett bidrag på 30 000 kronor, om han kommer igång med träningen igen senast i juni.

Världsmästare till årets Basic Camp

Niklas Hemlin, som var med och tog VM-guld i FS4 med sitt lag Arizona Airspeed, coachar under årets Basic Camp.

Rikard Rodensjö

Stockholm fallskärmsklubb anordnar som vanligt lägret som äger rum mellan 2 och 6 juni och välkomnar FS-hoppare på alla nivåer.

"Cirkeln är nu sluten eftersom Niklas själv började sin karriär på Basic Camp 1996", säger Seth Ericson, Basic Camps organisatör.

Under sin tid i USA har Niklas tävlat med flera lag och jobbat som coach. 2010 gick han med i Arizona Airspeed och 2012 tog de guld på VM i Dubai.

Nya urvalstester för tandempiloter

Svenska Fallskärmsförbundets urvalstester för tandempiloter har uppdaterats. Sedan tidigt 90-talet har ett så kallat DMT-test (som analyserar försvarsmekanismer) använts, vilket förbundet nu tar bort. Samtal med psykolog och tester av koordinationsförmågan är däremot kvar.

Nytt är att tandempilotkandidaten behöver ett rekommendationsbrev från chefsinstruktören, som ska redogöra för kandidatens attityd och mognad samt ge en motivation till varför hen anses lämplig.

"Syftet med att tillfälligt ta bort DMT-testet är att vi i större utsträckning vill ta reda på mer om människans egenskaper och färdigheter som fallskärmsflygare. DMT-testet har tjänat oss väl och är ett sätt att få fram en 'mät punkt' att referera till när det kommer till bedömningen. Nuvarande test är en intervju med tandeminstruktörskandidaten för att ta reda på om mognad och attityd är i linje med förbundets krav. Rekommendationsbrevet är en del i linjen av att förstärka det faktum att det är klubbarnas chefsinstruktörer som är ansvariga för vem som ska få utbildas till tandeminstruktör. De kvalifikationer man önskar att denne skall besitta ska även fungera i klubben. Det är inte självklart att man får bli instruktör bara för att man vill", kommenterar riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor.

Tillverkare ställer ut på Skycamp

Arbetet med Skycamp 2014 tuffar på. Arrangörgruppen träffas regelbundet och har daglig kontakt via telefon och mejl.

"Det är ett minst sagt stort arbete att arrangera ett läger men samtidigt fantastiskt kul! I mitten av februari hade vi redan 100 anmälda, varav flera från utlandet. Det är jättekul och vi är ganska säkra på att de 500 platserna kommer ta slut tidigt i vår", säger Niklas Carlberg, en av arrangörerna.

Niklas har kombinerat Skycamparbetet med en hoppresa till DeLand, där också merparten av världens fallskärmstillverkare ligger.

"Vi har redan flera större tillverkare bekräftade till Skycamp men vi vill så klart att alla stora tillverkare som har något att visa upp ska komma till Bunge i sommar. Vi träffade tillverkarna på fabrikerna och hade möten med marknadsavdelningarna och intresset är stort."

Du som är prylörd eller funderar på att köpa nytt och vill provhoppa har definitivt något att se fram emot på Skycamp i sommar", avslutar Niklas.

Femtio tre nya hoppleddare

I år hade hoppleddarkursen, som ägde rum helgen den 28 februari till 2 mars på Bosön, ett helt nytt upplägg och en ny kursplan. Många av passen var omgjorda och hade en mer praktisk inriktning än tidigare, för att ge hoppleddarkandidaterna en mer verklighetstrogen utbildning. Även teoriprovet justerades en aning. Dessutom skedde skrivningen redan på lördagsmorgonen istället för på söndag eftermiddag för att kunna disponera tiden bättre under helgen.

Kursledningen vill poängtera vikten av att hoppleddarpraktiken på 20 timmar verkligen genomförs före kursen. Den innefattar en mängd moment som skall ge kandidaten rätt verktyg som hoppleddare. I praktiken ska även viss teori tillämpas. Det ger bättre förutsättningar att komma till kursen med en starkare lägstnivå.

"Chefsinstruktörer och hoppleddarkandidater bör ta hoppleddarpraktiken på större allvar. Kursen utgår från att resonemang kring SBF:en har skett under egen praktik och trots att chefsinstruktörer skrivit under på att kandidaten har genomfört detta var det något som visade sig vara gjort i mycket varierande grad. Men alla deltagare kämpade på bra, så alla vi instruktörer vill säga grattis till de nya hoppleddarna!" säger Robbin Havasi, en av kursens instruktörer.

Robbin Havasi

Norman Kent

Svenskar på UPT Flight Camp

Nyligen arrangerades UPT Flight Camp hos Skydive Arizona, ett friflygläger, med svenske Petter Jönsson som en av organisatörerna. Andra svenskar som deltog var Alexander Ranström, Axel Salomonsson, Nina Forsberg och Kristian Nilsson. Foto av Norman Kent.

Peter Olsson

Fallskärmshoppare på Idrottsgalan

Varken bragdguld eller priset för årets prestation tilldelades oss fallskärmssportare under idrottsgalan i januari. Men några representanter var inbjudna: Siv Lindgren för deltagande i storformationsrekord (106-manna sekvenshopp med fem poäng), Elisabeth Wetterlund, Helena Hanses, Elof Wecksell, Carolina Nilsson, Annica Carlsson och

Åsah Helenius från Team Fire – tillsammans med swooparen Johan Karlsson samt Håkan Dahlquist från Svenska Fallskärmsförbundets styrelse.

Både Johan Karlsson och Team Fire lyckades ju ta EM-brons under 2013.

Svenskar vinterhoppade i Spanien

Skydive Spain, strax utanför Sevilla, hade under december månad besök av cirka 50 svenska hoppare från NYFK, LFK, UFK, SF, FK Aros och HFK. Hoppfältet hade sitt årliga julboogie och bjöd på spanskt julbord.

"Vi svenskar höll ihop och tog mycket plats! Och vi var så hopsugna!" berättar Narit Pidokrajt från Nyköpingsklubben.

Blå himmel, bra rulljans, tre snabba flygplan och duktiga friflygar- och kalottcoacher bidrog till riktigt bra stämning och en hel del hoppning. Även elever blev färdiga A-certare.

"Jag var lite smånervös att åka ner på ett sådant stort boogie med bara sju hopp efter utbildningen men det gick hur bra som helst. Det var trevlig personal som skötte allt väldigt bra. Att komma från en liten klubb där vi förra säsongen mest fick hoppa ur en liten Cessna och mötas av planen hos Skydive Spain som tog oss till 4 600 meter på tolv minuter är riktigt nice", säger Halmstadhopparen Reza Mirsaedi.

"En lift gick faktiskt upp till 5 000 meter. Vi hoppare fick 80 sekunders frifall och piloten applåder!" säger Narit.

Bland de svenska hopparna var det ett reservdrag samt en lindrig skada som orsakades av en hård landing.

NYFK-hopparna Philip Nilsson och den nyblivna A-certaren Felix Drougge inför ett hopp.

Nerit Pidokrajt

CYPRES 2
alltid enkel att använda

Några ord från...

Årets riksstämma och fallskärmsgala i Karlsborg hölls i slutet av mars med rekordmånga deltagare, kul! Du vet väl att alla hoppare är välkomna till det här årliga evenemanget?

Vid fallskärmsgalan hedrar vi goda resultat och insatser för fallskärmsverige och i år hade vi många tillfällen att applådera varandra.

2013 var ett bra år med mycket hoppning runt om i landet och utmärkta tävlingsresultat med flera nya svenska rekord och två EM-medaljer. De senare stod Team Fire och Johan Karlsson för.

Det rör sig framåt även på miljöområdet. Förra året miljökompenserade vi en tredjedel av alla hopp på frivillig väg och det är jättebra! Hjälptill du med att göra vår sport ännu mer miljömedveten. På vår webbsida sff.se finns information och tips om enkla insatser som alla kan bidra till.

Som en service till er stärker vi nu bemanningen på kansliet vid de tillfällen som Petter Alfsson-Thoor behöver vara ledig, till exempel under sommaren. En annons har gått ut på vår hemsida, sff.se, där vi tagit emot ansökningar.

Under den kommande säsongen skruvar vi upp tempot i vår bredd-tävlingsssatsning. Under namnet Team Playground ger vi alla hoppare som vill chansen att under handledning av högklassiga coacher från bland annat våra landslag utveckla sin hoppning och hitta lagkamrater.

Jag avslutar med att tacka er för förnyat förtroende och hälsar våra nya ledamöter av styrelsen varmt välkomna: Gunilla Sigurd, Christer Dahl och Daniel Ingered. Vilket "dream team"!

Vi ses på Skycamp!

Ronny Modigs
ordförande i SFF

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet, SFF • Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås

Klubbarnas representanter under riksstämman. Klubbarna har olika många röster beroende på hur många medlemmar de har. De klubbar med rösträtt på riksstämman 2014 var FKA, FKCG, SYD, HFSK, FHS, SF, SFK, SÖFK, FGCC och ÖSFK.

Det var på en solig lördag i Karlsborg som styrelsemedlemmarna från landets klubbar samlades.

Dagens agenda bestod av genomgång av förbundets verksamhetsberättelse och budget, riksstämma och galamiddag med prisutdelning. Trots att dagen handlade om hoppning var det vindtunnelflygning som var på tapeten.

Text: Virginia Åslund
Foto: Anders Nyqvist

Det var främst två propositioner som blev riksstämmans snackis: en ändring i förbundets stadgar och ett erbjudande om delägarskap i ett vindtunnelföretag.

I förbundets stadgar finns en paragraf som förklarar att förbundet, i korta drag, ska främja och administrera fallskärms-hoppning. Förslag på ändringen var att det nu även skulle omfatta vindtunnelverksamheten. Efter en omröstning godkändes förslaget, men med ett villkor: styrelsen

ska återkomma med en tydligare avgränsning om exakt vad inom vindtunnelverksamheten det ska omfatta.

Åsikter om tunnel

För åsikterna var många. En del menar att vindtunnel inte har med fallskärms-hoppning att göra, man har ju varken fallskärm på sig eller är i frifall när man flyger vindtunnel. Medan andra var av åsikten att det visst finns en tydlig koppling, det är ju det

Riks 2014

Sofie Lantto från Stockholms fallskärmsklubb höll en inspirationsföreläsning om att hitta sin passion och att bäst använda sin tid. För att inte lägga tid på sådant man egentligen inte vill göra är det viktigt att man tydligt identifierar sina mål. Det är även värdefullt att uppmärksamma de människor man har i sitt liv som ger en energi och att vara tacksamma för dem.

stämman

mest effektiva träningshjälpmedlet man som hoppare kan använda sig av om man vill utvecklas.

Skulle man till exempel enbart tävla i tunneln på en fallskärmslicens? Och vad ska tunneln ha för regelverk? Ska försäkringen täcka vindtunnelflygning? Förbundsstyrelsen återkommer med en ny omskrivning på formuleringen till nästa riksstämma.

Delägarskap röstades ned

Den andra propositionen, erbjudandet om delägarskap i Svenska Vindtunnel AB gick däremot inte igenom efter en omröstning. Styrelsen själva tyckte att frågan var för stor för dem att besvara och hade därför inget förslag, därför vände de sig till klubbarna som skulle få rösta om det på riksstämman.

I dagsläget är det fem aktuella bolag som vill driva en vindtunnelverksamhet i Sverige. Mer om dessa kan du läsa på sidan 24. Svenska Vindtunnel AB är det

forts. på sidan 10 ➤

SFF:s ordförande Ronny Modigs redogör läget kring mål och delmål.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse 2014

Ordförande – Ronny Modigs.

Kassör – Stefan Nilsson.

Ledamot – Gunilla Sigurd.

Ledamot – Christer Dahl.

Ledamot – Boel Stier.

Suppleant – Håkan Dahlquist.

Suppleant – Daniel Ingered.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Lennart Vestbom (sammankallande), Markus Andersson och Andreas Frisk.

Suppleant – Uno Alpfors.

Representanter i Flygsportförbundet

Ordinarie representant – Nedal Abu-Zarour.

Suppleant – Narit Pidokrajt.

Ledamot valberedning – Lennart Vestbom.

Suppleant valberedning – Uno Alpfors.

För styrelsemedlemmarnas ansvarsområden, se "Kontakta SFF" på sidan 35.

Ronny Modigs,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Boel Stier,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Håkan Dahlquist,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter Alfsson-Thoor,
riksinstruktör

Glada mottagare av plaketter för 1000 hopp, från vänster: Jimmy Sandberg, Siv Lindgren, Magnus Våge, Sebastian Andersson, Niklas Larsson, Andreas Ibsén, Daniel Friberg och Jens Lindblad.

Under galamiddagen delades många utmärkelser ut. Nytt för i år är att man kan ansöka om antal år i sporten – här gratuleras Tony Månson av Ronny Modigs till hela femtio år av aktiv hoppning.

Sven Mörtberg – 7 000 hopp.

Ulf Anderzon, 40 år i sporten.

Trerätters galamiddag med trevligt samskväm efter riksstämman. Bland de finklädda fallskärms-hopparna syns närmast Magnus Våge, Marie Sjödin, Fanny Våge och Stefan Burström.

Medlemmar i Stockholms fallskärmsklubb mottar SFF:s vandringspris "Bästa klubb".

Friflygarlaget Orion Freefly – Marie Sjödin, Tommy Gustavsson och Isac Östrman – tilldelades stipendie på 25 000 kronor ur tävlingsfonden.

Under dagen erbjöds hopp från fallskärmsjägarnas träningstorn för de som vågade. Många tog chansen, med varierad elegans.

Nya i fallskärmsförbundets styrelse

Gunilla Sigurd

Gunilla Sigurd är ny ledamot i styrelsen och vald för 2014-2015. Det var Lennart Vestbom, som sitter i styrelsens valberedning, som ringde henne och frågade om hon kunde tänka sig att sitta i förbundsstyrelsen.

”Nu är det väl dags tänkte jag”, säger Gunilla som fått frågan förut. Men då passade det inte riktigt in i livet. Nu däremot har hon tiden och förtroende för övriga styrelsemedlemmar, vilket är en annan viktig parameter för henne.

”Jag kommer att ha rollen ’stabschef’ vilket låter väldigt viktigt. Civilt kallas det sekreterare eller assistent. Jag skall se till så att saker och ting funkar inom styrelsen, så att övriga kan fokusera på sina specialområden”, säger Gunilla.

Gunilla började hoppa 1985 och är medlem i Stockholms fallskärmsklubb. Hon är 45 år, bor i Göteborg och jobbar med kravställning av it-system.

Daniel Ingered

Daniel Ingered är ny suppleant i styrelsen och vald för 2014-2015. Daniel är vice ordförande i hemmklubben Halmstad och har tidigare varit dess ordförande. Han kände att han kunde bidra med sitt engagemang även inom förbundets styrelse och nominerade sig själv till SFF:s valberedning. Daniel Ingered är den ledamot som kommer att ansvara för miljöarbetet.

”Jag tycker att det är viktigt med miljöfrågan och kommer att jobba vidare på det som Annika Burström och Carolina Nilsson påbörjade. Jag vill att arbetet med klimatkompenseringen ska fortsätta men även få klubbarna att komma igång med klimatsåkringen – som att flyga mer effektivt. Att bara klimatkompensera räcker egentligen inte”, säger Daniel.

Daniel började hoppa 2009 och är medlem i Halmstads fallskärmsklubb. Han är 35 år, bor i Halmstad och jobbar som tekniker inom telekombranschen.

Robert Rydén

Christer Dahl

Christer Dahl blev tillfrågad av valberedningen om han ville sitta med i styrelsen, för att han är ”en handlingskraftig kille”.

”Och det var ju kul att höra så jag tackade ja”, säger Christer.

Christer är vald till ledamot för 2014-15 och hans roll i styrelsen är att avlasta ordförande

Ronny Modigs med det som behövs, så att resten av styrelsearbetet kan flyta på.

”Det jag kan är att leda grupper mot ett mål. Ge mig en uppgift så löser jag den!”

Christer började hoppa 2007 och är medlem i Fallskärmsklubben Dala. Han är 32 år, bor i Falun och jobbar som filialchef för ett företag som bygger högsäkerhetsanläggningar, som fängelser och kärnkraftverk.

Christer Dahl

SFF delar ut förtjänstutmärkelser

SFF har nyligen skapat ett reglemente för förtjänstutmärkelser. Personer som gör värdefulla insatser för sporten, utanför tävlingsarenan, kommer att kunna tilldelas förtjänstmedaljer i valörerna guld, silver och brons. Det kan till exempel vara en långvarig styrelsemedlem som gjort insatser av hög kvalitet eller en domare. En guldmedalj kan endast utdelas efter förslag från förbundets styrelse men silver- och bronsmedaljer kan föreslås av förbundets medlemmar.

Instruktioner om hur du kan föreslå en person för en utmärkelse kommer så småningom att stå på hemsidan, sff.se. Till hjälp har även en medaljkommitté bestående av tre personer tillsatts. Ordförande i kommittén är Tony Månson som söker en ny ledamot. Kontakta Tony på e-post: d24.classic@telia.com om du är intresserad av att ingå i kommittén.

➤ forts. från sidan 7

enda bolaget som vänt sig till SFF, Svenska fallskärmsförbundet.

Tillväxt viktig strategi

Under 2013 gjorde förbundet ett gott ekonomiskt resultat. Det handlar om cirka fyra miljoner kronor som styrelsen nu vill använda, men till exakt vad är ännu inte bestämt. En del kommer att gå till tävlingsverksamhet, som till exempel Team Playground (tidigare Börja tävla-helger) och utländska coacher som ska coacha i uppvisning. Förbundet vill satsa på fler medaljer och uppmana till tävling – som är en del av förbundets strategi.

En annan viktig punkt i strategin är tillväxt och den ständiga frågan om hur vi ska behålla och inte slita ut befintliga medlemmar. Det är främst tillväxten och tävlingsbiten som förbundet kommer att lägga fokus på denna säsong.

De andra strategiska målen ska förbundet fortsatt jobba vidare med, men där har man redan kommit en god bit på vägen och på flera områden är redan målen avklarade.

Alla dokument rörande riksstämman hittar du på webbsidan under fliken "Fakta för hoppare" och sedan "Dokumentarkiv".

Så ligger SFF till i verksamhetsplanen

Mål: SFF ska ha 2 000 medlemmar

SFF har sedan tre år tillbaka legat på runt 1 500 medlemmar och skulle alltså behöva växa med cirka 500 till. Under 2013 fanns det 19 klubbar med 1 545 medlemmar samt fem hedersmedlemmar. Inför denna säsong vill förbundet kartlägga varför hoppare inte stannar i sporten och fokusera på att behålla befintliga medlemmar. Förhoppningarna är att den nya utbildningsplanen, SFU, kan bidra med att behålla en klubbmedlem längre. Utbildningen är uppbyggd kring att involvera eleven tidigare i fallskärmskulturen.

Mål: SFF ska ha en bättre intern och extern kommunikation

Den 10 november 2013 var förbundets nya webbsida färdig för användning. Idag kan en medlem lättare ta del av dokument och snabbt hitta relevant information. Mirijam Geyerhofer har blivit tillsatt som digital redaktör för att ge medlemmarna snabbare och mer frekventa nyhetsuppdateringar. Kommunikationskommittén som ansvarar för webbsideprojektet har nu fullföljt sin uppgift och läggs därför ner. I SFF:s styrelse finns dock en ledamot, Boel Stier, som är kommunikationsansvarig.

Mål: SFF ska ha en väl fungerande frivilligorganisation som efterfrågas av Försvarsmakten

Försvarskommittén har i dag en god relation med Försvarsmakten och tillsatt en efterfrågad uppvisningsgrupp som gjort tre bra och uppmärksammade uppvisningar: Almedalsveckan, Pridifestivalen och We Are Stockholm (ungdomsfestival). Detta bidrar även till att sporten uppmärksammas för allmänheten.

Mål: SFF ska ha 300 tävlande på SM

Under 2013 var det 160 tävlingsdeltagare under SM. Under 2013 deltog 79 fallskärms hoppare från sex klubbar i Fallsvenskan. Det var den största antal individuella deltagare på en

2011 presenterade ordförande Ronny Modigs visionen mot 2016. Hur ligger vi till nu?

Fallsvenskan-tävling någonsin. För att stimulera fler till att börja tävla har Team Playground (tidigare Börja tävla-helger) ett nytt upplägg och att minst två Svenska cupen ska äga rum.

Mål: SFF ska ha fler kompetenta hoppare som tar medaljer och deltar i rekord internationellt

I år har det varit ett bra medaljår! Svenska tävlanden har på löpande band satt nya svenska rekord och vunnit EM-medaljer. Under 2013 sattes svenska rekord i grenarna precision, swooping och kalottformation samt att svenskar deltog på internationella storformationer som satte rekord. EM-bronset för FS4-laget Team Fire är det första i internationella mästerskapet i formaionshoppning sedan 2001. Johan Karlsson tog även EM-brons i delgrenen distans i swooping.

Mål: SFF ska ha 100 procent miljöcertifierad verksamhet

Miljöarbetet går stadigt framåt. En stor del av året har gått åt till att svara på medlemmars frå-

gor och att hjälpa till med klubbarnas miljöarbete. Under 2013 klimatkompensterades cirka 31 000 hopp vilket motsvarar cirka 120 000 kronor. Idag är det frivilligt att miljökompenstera hopp men det kan gå över till att vara regelmässigt. "Det är en miljövänlig sport vi sysslar med och med ett miljövänligt tänk är det lättare för samhället att acceptera oss och skapa legitimitet" säger Ronny Modigs.

Mål: SFF ska vara en organisation som Transportstyrelsen ser som en verksamhets- och säkerhetsmässig förebild

Transportstyrelsen har tidigare haft en del anmärkningar på förbundets säkerhetsarbete men hade under 2013 inte en enda anmärkning. "Det är tack vare Petter Alfsson-Thoors arbete", säger Ronny Modigs.

Verksamhetsplanen är en femårsplan som sattes ihop 2011 och sträcker sig till 2016. Hela verksamhetsplanen kan du läsa på SFF:s webbsida under fliken "Fakta för hoppare" och sedan "Dokumentarkiv".

Statistiken 2013

- flest hopp på tio år

Under 2013 gjordes 95594 fallskärms hopp i Sveriges fallskärmsklubbar. Man får gå tillbaka till 2003 för att hitta ett år då det gjordes fler hopp.

Text **Tomas Almbo**

Foto **Elof Wecksell** (Team Fire)

Säsongen 2013 var ett mycket bra hoppår, inte bara för att det gjordes fler hopp än vanligt, utan för att hoppan- det ökade på alla områden. Det gjordes fler vanliga hopp, fler tandemhopp och fler elevhopp än året före.

Antalet skador under 2013 var det läg- sta sett till perioden 2008-2013. Det som dock inte ökar är antalet medlemmar som i stort sett legat konstant de senaste fem åren. Antalet förnyade A-licenser och antal elever har sjunkit under några år men har nu stabiliserats.

Många klubbar ökade rejält

Endast fyra av Sveriges sjutton aktiva klubbar gjorde färre antal hopp under 2013 än under 2012, resterande klubbar ökade i antal hopp. Både i Smålands och

i Linköpings fallskärmsklubb gjordes fler hopp än vad som gjorts på sju år. Stockholms fallskärmsklubb och Fallskärmsklubben Aros satte båda hopprekord.

Den klubb som ökade mest procentu- ellt sett jämfört med året före var Söderhamns fallskärmsklubb med 244 procent. Umeå fallskärmsklubb passerade för andra gången i klubbens historia 2 000 hopp, senast var rekordåret 1991 med 2 242 hopp. Klubben har jobbat hårt för att öka hoppmängden, bland annat genom att köpa ett nytt flygplan.

Stockholms fallskärmsklubb satte nytt rekord i antal tandem på ett år, 3 197 tandempax fick känna på hur ett frifall från 4 000 meter känns. Den största anledningen till att det gjordes så många hopp i Sverige under 2013 var helt enkelt att solen sken oftare än vanligt.

Fler elevhopp

Antalet elevhopp ökade med 18 procent jämfört med 2012. Detta trots att ande-

forts. på sidan 12 ➤

Antal hopp 2013

	Alla	A-D	E-konv.	E-AFF	E-total	Tandem*
AFSK	0	0	0	0	0	0
FGCC	18	8	0	0	0	2
FK Aros	14759	8944	0	423	423	5390
FKCG	12778	9439	0	621	621	2718
FKD	3539	2789	306	0	306	432
GOF	684	451	0	45	45	163
HFSK	1002	597	0	35	35	370
LFK	4228	3262	272	4	276	676
NYFK	1648	1204	0	68	68	376
SF	31925	23913	0	727	727	6394
SFF Org	520	500	0	0	0	0
SFK	9321	7873	237	257	494	860
Småland	3159	2717	0	76	76	366
SUFK	1335	978	0	52	52	305
SYD	5441	4243	0	258	258	940
SÖFK	1948	1430	225	0	225	287
UFK	2079	1445	0	82	82	548
VFK	0	0	0	0	0	0
ÖFSK	1210	870	266	0	266	64
ÖFK	0	0	0	0	0	0
SFF-tot	95594	70663	1306	2648	3954	19891

* pilot och passagerare = två personer

Typ av hopp i procent per klubb

Klubb	A-D	E-konv.	E-AFF	Tandem	Uppvisning	Tävling
AFSK	0	0	0	0	0	0
FGCC	44%	0%	0%	11%	44%	0%
FK Aros	61%	0%	3%	37%	0%	0%
FKCG	74%	0%	5%	21%	0%	0%
FKD	79%	9%	0%	12%	0%	0%
GOF	66%	0%	7%	24%	4%	0%
HFSK	60%	0%	3%	37%	0%	0%
LFK	77%	6%	0%	16%	0%	0%
NYFK	73%	0%	4%	23%	0%	0%
SF	75%	0%	2%	20%	0%	3%
SFF org.	96%	0%	0%	0%	4%	0%
SFK	84%	3%	3%	9%	1%	0%
Småland	86%	0%	2%	12%	0%	0%
SUFK	73%	0%	4%	23%	0%	0%
SYD	78%	0%	5%	17%	0%	0%
SÖFK	73%	12%	0%	15%	0%	0%
UFK	70%	0%	4%	26%	0%	0%
VFK	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ÖFSK	72%	22%	0%	5%	1%	0%
ÖFK	0%	0%	0%	0%	0%	0%

CYPRES 2
alltid pålitlig

forts. från sidan 11

len AFF-hopp var större än alla tidigare år. I AFF-utbildningen ska eleven göra tio godkända hopp och i den konventionella utbildningen 24 godkända hopp.

Anmärkningsvärt är att av Östersund fallskärmsklubbs totala antal hopp är 22 procent elevhopp. I stort

sett hamnar alla andra klubber under tio procents gränsen i andel elevhopp.

Medlemsantalet konstant

Antalet medlemmar har mer eller mindre varit konstant de senaste åren, strax över 1 500 aktiva hoppare. Man ser en liten ökning i antal förnyade B-D licenser medan antalet förnyade A-

licenser blir färre. Detta speglas i det sjunkande elevantalet som dock stannat av och de senaste tre åren har Sveriges klubbar varje år tagit emot cirka 360 nya hoppsugna elever.

Klubbarnas utmaning ligger nu i att i större uträkning behålla eleverna och nyblivna A-certare till kommande säsong. ■

St

Typ av hopp, alla klubbar

År	A-D	Elev	Tandem
2003	83%	9%	8%
2004	84%	8%	9%
2005	83%	7%	10%
2006	83%	6%	11%
2007	82%	7%	12%
2008	82%	6%	13%
2009	78%	6%	16%
2010	75%	7%	18%
2011	76%	4%	20%
2012	76%	4%	20%
2013	74%	4%	21%

Typ av elevhopp

År	Totalt	Konv.	AFF
2009	4095	50%	50%
2010	4935	50%	50%
2011	3206	38%	62%
2012	3356	38%	62%
2013	3954	33%	67%

Antal medlemmar i SFF

År	Alla	Förnyade B-D	Förnyade A	Nya elever
2009	1510	624	319	567
2010	1579	869	225	485
2011	1512	981	176	355
2012	1506	945	200	361
2013	1540	1005	170	365

Antal fallskärms hopp i klubbarna, 2003-2013

Klubb	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Skilnad 2012-2013
AFSK	906	717	856	754	420	376	65	0	0	0	0	
FGCC***	-	-	-	-	-	-	0	4	64	22	18	-18%
FHS	915	2664	3205	2971	2715	2939	2445	1817	2061	1936	3159	+63% flest sen 2005
FKA	8718	6778	7574	11274	8799	9951	11156	10459	13554	12595	14759	+17% rekord
FKCG	11113	8387	13638	15362	12392	5164	11043	10875	13611	13524	12778	-6%
FKD	4891	3509	2313	2873	2815	3375	4186	4739	5037	3500	3539	+1%
FRI**	7293	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
GOF	780	250	209	474	1000	124	236	291	261	476	684	+44%
HFSK	1865	1705	1725	1559	282	67	734	535	605	639	1002	+57%
LFK	3477	4790	5116	1851	1486	2475	1839	2021	2272	2692	4228	+57% flest sen 2005
LUFK**	177	1294	24	-	-	-	-	-	-	-	-	
NYFK	4172	4472	4237	3340	2855	4251	2858	1815	1394	n/a	1648	
SF	30587	27240	30562	30098	26236	28576	15666	22969	25061	24563	31925	+30% rekord
SFF org*	0	10989	354	661	905	0	4111	1805	500	500	520	+4%
SFK	12710	7230	5545	10815	10446	8395	5708	5720	6838	9523	9321	-2%
SUFK	1518	1990	2051	2153	2072	1146	522	380	1463	1684	1335	-21%
SYD	4194	4028	4548	3553	3515	3777	6320	3703	4229	4449	5441	+22%
SÖFK	4109	1385	4344	4104	1515	3198	3458	2377	0	567	1948	+244%
UFK	1508	1428	1016	589	1406	1249	1374	1192	1119	1187	2079	+75% andra gången över 2000
UoH**	0	25	0	0	0	0	248	-	-	-	-	
VFK**	1106	1221	213	0	185	2576	-	-	-	-	-	
ÖFK	2818	1533	1629	1564	657	687	1434	1666	1966	1114	0	
ÖFSK	2232	1448	1190	905	1006	2161	975	792	1236	697	1210	+74%
Alla klubbar	105089	93083	90349	94900	80707	80487	74378	73160	81271	79668	95594	+20%

* Under "SFF org." har samlats Herculesboogiet, Skycamp, internationella hopp samt upplösta FKS.

** Klubben har numera ingen verksamhet. *** Klubben bildades 2009.

statistiken

reservdrag och skador 2008-2013

Vi hoppade inte bara mer fallskärm under 2013, antalet reservdrag och skador var också lägre än tidigare år. 2013 kommer att gå till historien som ett mycket bra hoppår!

Text Tomas Almbo
Foto Elof Wecksell

För att få en bättre bild av incidenter och skador har riksinstruktören Petter Alfsson-Thoor gått igenom alla "röda" rapporter under perioden 2008-2013. Detta för att få en mer samlad och tydligare bild.

Under perioden skrevs totalt 687 rapporter – 480 reservdrag och 207 skador. Ett par saker som sticker ut är att nybörjare i förhållande till antal hopp är överrepresenterade i skadestatistiken och att det är skillnad i förhållandet antal hopp och typ av felfunktion.

Reservdrag

De två överlägset största anledningarna till att vanliga hoppare drar reserven är snodd eller trassel. Ser man till tandem är trassel den överlägset största anledningen till reservdrag.

Däremot skiljer sig felfunktioner åt beroende på antalet hopp. Hoppare i kategorin 0-500 hopp har trassel som huvudorsak till reservdrag. Vad det beror på är svårt att säga, men en orsak kan vara kunskapsbrist, det vill säga dåliga packningar. I kategorin

500-1500 hopp är istället snodd den främsta orsaken till att dra reserven.

Elever är fortfarande den kategori som drar reserven oftast, 374 hopp per reservdrag. Elever som går konventionell kurs drar reserven dubbelt så ofta som en AFF-elev. Orsaken till det är instabilitet vid drag av huvudfallskärmen. Konventionella elever aktiverar även AAD oftare än AFF-elever på grund av uteblivna eller låga drag. Petter Alfsson-Thoor anser att det finns starka argument för att bygga bort automat- och manuell utbildningshopp där instabila drag riskerar att försätta elever i livsfara.

Tandem utlöser reserven en gång på 780 hopp. Slås alla kategorier samman under åren 2008-2013 gick det 889 hopp per reservdrag, där siffran för 2013 var 1370 hopp.

Skador

De senaste sex åren har vi skadat oss i snitt en gång var 2 000 hopp, under 2013 var den siffran 3 861 hopp. Elever och hoppare med A-licens är överrepresenterade i skadestatistiken, spe-

ciellt hoppare som har 11-30 hopp.

Tittar man närmare på denna grupp och specifikt på orsaken missbedömd landning eller utelandning hittar man något intressant. Tio av elva hoppare hade här kalottstorlekar som legat under den rekommenderade storleken, men inom den tillåtna.

Den största orsaken till att vi skadar oss är missbedömning av flär / landning. De hoppare som skadat sig allvarligt är de som högfartslandar eller gjort en låg sväng. Det är nästan tjugo gånger större risk att skada sig för livet om man misslyckas med en högfartslandning jämfört med övrig hoppling.

Underliga incidenter

Bland alla rapporter hittas ibland incidenter som sticker ut lite extra. I ett fall fick en hoppare linbrott på alla linor utom fyra. Ett annat exempel är ett flygplan som nästan flög ikapp en wingsuithoppare.

Men den kanske märkligaste incidenten under 2013 kunde du läsa om förra numrets "Nära ögat" – en turkey som landade på en älg. ■

Antal reservdrag och skador 08-13

År	Reservdrag	Skador
2008	101	33
2009	62	34
2010	90	41
2011	85	44
2012	79	32
2013	62	22

Reservdrag och skador, per klubb 2013

Klubb	Reservdrag	Skador
SFK	12	4
SF	11	3
LFK	9	2
FKCG	6	5
FKA	6	4
SYD	4	0
FKD	4	0
GOF	3	0
ÖFSK	2	2
FHS	2	1
SÖFK	1	0
ÖFK	1	0
NYFK	0	1
HFSK	0	1
SUFK	0	1
UFK	0	0

Topp 5 orsaker till reservdrag 08-13

Orsak	Antal
Snodd	163
Trassel	160
Packlösning	44
Styrhandtag	39
Baglock/streamer	23

Antal skador per kategori

Kategori	2008-2013	2012	2013
Elev	39	11	6
A-cert	46	6	6
B-cert	9	4	0
C-cert	23	0	1
D-cert	48	7	7
T-pax	10	2	1
T-pilot	4	2	1
Totalt	207	32	22

Orsak skador 08-13

Orsak	2008-2013	2012	2013
Frifall	43	8	3
Missbedömd flär/landning	99	16	11
Utelandning	16	4	2
HF-Landning	25	2	3
Låg sväng	11	0	4
Övriga	3	2	1
Död	1	0	0

Brutna ben och allvarliga skador 2013

Orsak	Lindrig	Fraktur	Allvarlig fraktur
Frifall	3	0	0
Missbedömd flär/landning	9	2	0
Utelandning	1	1	0
HF-Landning	1	0	2
Låg sväng	1	2	1

Filmfestival lockade hoppare till sjöss

Stockholms femtonde filmfestival var en kombination av två lyckade koncept – filmvisning i biosalong och prisutdelning till havs.

”Kryssningen är ett sätt att umgås, och många har saknat det så den är på allmän begäran”, säger Carolina Mallwitz, en av festivalgeneralerna.

Text och foto Sofia Lindroth

Sammanlagt tävlade 15 stillbilder och 16 filmer om rösterna i januari. Årets tema var ”Det var en gång” och flera av filmmakarna hade tagit sig an uppgiften att berätta en historia.

Ett bidrag som utmärkte sig var Tomas Almbos film ”Reflections”, om tankarna efter att en swoopare skadat sig, så som Lars ”Larry” Nyström skadade sig i höstas. I filmen medverkar stockholm-

hopparen Martin Bäcklin, som säger: ”Om man inte har mål i livet dör man långsamt inombords”, en reflektion som genomsyrade festivalen.

Filmerna innehöll både eftertanke, vilja och längtan, men framför allt bjöd de på glädje, vilket också märktes på filmpubliken, närmare 180 personer.

Efter visning av omkring 75 minuter fallskärmsfilm på Bio Rio var det dags att tillkännage vilken bild som blivit årets stillbild. Och första pris gick till Mikael Nordqvists ”Exit”, som vann med stor majoritet av rösterna.

Traditionsenligt var det också utdelning av The Cold Steel Award i biosalongen, en utmärkelse som delas ut av stiftelsen Lukas Knutsson. Den går varje år till någon som har gjort enastående insatser på fallskärms- och/eller basehoppningens område. 2013 års pris tilldelades Johan Karlsson, som tävlat för Sverige i swooping i både World Games och VM.

Rewind bästa film

Vilka som tog hem vinsterna i filmkategorierna hölls dock hemligt i ytterligare några timmar. Vinnarna presenterades först när mörkret lagt sig, efter en stor kryssningsbuffé, bland 120 hoppare mitt på Ålands hav.

”Det är enormt roligt, jag trodde absolut inte detta. Jag gjorde filmen mest som en rolig grej”, berättar Tommy Gustavsson efter att hans ”Rewind” tilldelats förstapriset i kategorin Årets film.

Tomas Almbos ”Reflections” kammade hem två priser, förutom att den vann temakategorin Bästa story blev den också korad till årets näst bästa film.

På silverplats i berättelsekategorin kom Andreas Henrikssons ”Pantamera 2”, följt av Henrik Norins ”Wunja”, som för övrigt blev trea även i kategorin Bästa film.

Men det delades ut ytterligare en utmärkelse.

Den självstiftade juryn, som bestod av festivalarrangörerna Carolina Mallwitz, Henrik Raimer och Martin Eidensten, kunde inte hålla sig från att dela ut ett särskilt pris till Fanny Våges film ”FAX. En solskenshistoria”, om friflygarlaget som gick hela vägen från bildande till SM-guld under 2013.

”Det var otippat men väldigt roligt! Jag ville bara berätta vad jag gjort i sommar”, säger Fanny Våge efter prisutdelningen. Och att ställa upp med en film visade sig vara ett bra beslut.

Lönar sig att göra film

Förutom att återinföra kryssningen hade arrangörerna i år lagt extra krut på att samla sponsorer. Ansträngningen medförde ett fetare prisbord än någonsin, med bland annat massor av tunneltid, coaching och presentkort på ny utrustning till vinnarna.

”Det innebär att det lönar sig att göra filmer, priserna blir större och större för varje år”, säger Henrik Raimer.

Firandet och festen fortsatte sedan natten lång på vägen mot Åland. Och redan innan båten hann lägga till i Stockholm igen hade temat till nästa års filmfestival presenterats: ”Skydive goes TV-show”.

Har du missat någon av filmerna eller bilderna? De flesta finns att se på hemsidan: <http://skydivefilm.se/slutresultat>. ■

Tommy Gustavssons film ”Rewind”, knep förstapriset i kategorin Årets film.

Alla vinnare på Stockholms femtonde filmfestival

Bästa film: "Rewind", Tommy Gustavsson.
Näst bästa film: "Reflections", Tomas Almbo.
Tredje bästa film: "Wunja", Henrik Norin.

Bästa story: "Reflections", Tomas Almbo.
Näst bästa story: "Pantamera 2", Andreas Henriksson.
Tredje bästa story: "Wunja", Henrik Norin.

Juryns pris: "FAX – en solskenshistoria", Fanny Våge.

Bästa stillbild: "Exit", Mikael Nordqvist.

Näst bästa stillbild: "Boxing girl", David Bengtsson.

Tredje bästa stillbild: "Headdown swooping", Henrik Raimer.

Mottagare av **The Cold Steel Award:**
Johan Karlsson.

Cold Steel 2013

The Cold Steel Award 2013 går till en hoppare som kommit från ingenstans och som redan nu är på god väg att etablera sig i världseliten. Hans namn är Johan Karlsson. Med talang och osviklig målmedvetenhet erövrar Johan världen steg för steg. Under 2013 slog han svenska swooprekord på löpande band och vann EM-brons.

Text: Tomas Almbo
Foto: Jim Harris

Johan sitter på en familjemiddag när han får samtalet från Sabine Knutsson. "När hon berättade att jag skulle få Cold Steel Award blev jag otroligt förvånad och väldigt glad! Jag hade inte en tanke på att jag skulle få priset!"

Ett spännande år

2013 har varit ett händelserikt år för Johan. Han har hunnit göra 600 hopp, deltagit i flera tävlingar, slagit svenska rekord i swoopgrenarna speed och distans samt tagit EM-brons. Johan var även den första i Sverige och en av ett fåtal personer i Europa som fick erbjudandet att

hoppa Peregrine, den nya skärmen från Performance Designs. Tillsammans med tre andra europeiska hoppare startade han swoopkollektivet JPEG, Joint Peregrine European Group. Syftet med gruppen är att träna tillsammans och coacha varandra.

Planer för 2014

"Närmast åker jag på Flajflaj för att coacha i kalottflygning. Tyvärr blir det ingen hoppning för mig där då benet inte hunnit läka än."

Johan bröt lårbenet under ett träningshopp i Dubai i november. "Planen i år är annars att köra igång med träningen i slutet på maj och senare ställa upp i SM, VM och Pink Open."

Under året kommer Johan att träna och jobba med hoppning i Oslos fall-

skärmsklubb, men han kommer också ses swoopa ponden i Gryttjom under sommaren.

The Cold Steel Award

The Cold Steel Award delas sedan 2002 ut till personer eller lag som gjort enastående insatser inom fallskärms hoppning eller BASE. Utmärkelsen delas ut till minne av Lukas Knutsson, framstående svensk hoppare som omkom i en BASE-olycka i Schweiz, oktober 2002. Lukas Knutsson startade Basic Camp i Sverige 1994 och höll förmedlandet av kunskap högt. Ordförande för stiftelsen är Sabine Knutsson, fru till Lukas Knutsson. Läs mer om stiftelsen på: www.lukieland.se

Petter Alfsson-Thoor:

Så var den över

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

Vintern alltså. Men det är några få som trotsat den svenska vintern och hoppat vid dugligt väder.

För de som inte varit aktiva sedan i höstas gäller det nu att aktivera hjärnan och kroppen för fallskärmshoppning. Utrustningen skall ses över och nödprocedurer skall repeteras. De som varit i sporten i många år kan oftast rutinerna kring hoppning efter vinteruppehåll. Och de är egentligen ganska okomplicerade.

Gör ett uppehålls hopp från lägst 1500 meter, dummydrag på alla handtag både i frifall och under kalott. Ta det lugnt under skärmen. Du har hela säsongen på dig att visa hur duktig du är på att landa. Första hoppet efter uppehåll behöver inte vara den mest imponerande högfartslandning ditt hoppfält sett i mannaminne.

Våren har bjudit på en hel del utbildningar. Bas-kursen gick av stapeln under februari månad. En härlig kurs med engagerade deltagare. Något som kursledningen dock har lagt märke till är att det i allt större utsträckning är en väldigt låg erfarenhet (färre än 20 hopp) på de som kommer till kursen. Det är inget problem på något vis, utan SFF får anpassa utbildningen efter deltagarna.

Nästa års Bas-kurs är redan planerad till den 6-8 februari 2015.

Hoppelardkursen bjöd på 53 deltagare som fick ta del av ett nytt kursupplägg. Mer fokus har lagts på vilka färdigheter som en individ behöver för att kunna utöva ledarskap. Alla blev godkända och under kursens gång blev engagemanget stort, så kursen gick i mål.

Dock ifrågasätter jag och kursledningen om klubbars chefsinstruktörer, hoppelardkandidater och hoppelardhandledare verkligen tar uppgiften på allvar avseende det försteg som skall göras på klubben. De som genomfört hoppelardpraktiken enligt instruktion har en ganska hög utbildningsståndpunkt som vi utgår ifrån vid SFF:s centrala utbildning.

Och vilka som har tagit uppgiften på allvar märks. Och de som det var frågetecken kring märktes de också. Grundläggande punkter i försteget var inte genomförda och grundläggande kunskap om fallskärmshoppningens tillämpande av riktlinjer saknades i allt större omfattning.

*Ta det lugnt
under skärmen. Du har hela
säsongen på dig att visa hur
duktig du är på att landa.*

Jag och Utbildnings- och säkerhetskommittén kommer att se över de grundkrav som krävs för att bli hoppladare. Idag är det två år i sporten och A-licens. Det enda syftet med att ge någon med A-licens en behörighet är, sedan ett tiotal år tillbaka, att kunna använda redan befintliga erfarna hoppladare som inte längre är aktiva, eller av någon anledning inte kan upprätthålla en högre licensgrad. På så vis kan klubbar fortsätta använda de medlemmar som vill stötta utan att hoppa.

Dock kräver hoppladartjänsten grundkunskaper i fallskärmshoppning som man bara kan få genom att hoppa fallskärm och att se en väldigt massa fallskärmshoppare falla och landa. Erfarenhet gör att man förstår och självständigt kan använda riktlinjer för att bedriva verksamheten praktiskt. Det här är inte kritik till hoppelardkandidaterna personligen utan till det faktum att vi tillåtit rekryteringen till hoppladare att användas på ett sätt det inte var tänkt.

Ytterligare så är sommarens fortsatta försöksverksamhet i Svensk fallskärmsutbildning, SFU, på gång. I skrivande stund är det åtta-nio klubbar som avser att köra försöksverksamheten. Det skall bli kanonkul att få se resultatet från ett större försök. Det kommer ge en skarp blick på vad som fungerar och inte fungerar i SFU.

Som ett resultat av SFU, åtminstone i Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg, har intresset för hoppmästartjänsten ökat kraftigt. Kommande hoppmästartkurs är utökad i antalet platser till 40 stycken för att fylla behovet från klubbar som storrekryterat hoppmästartkandidater. Väldigt uppmuntrande och sporrande att det finns en hunger runtom i landet att utbilda sig till instruktör!

Rekryteringen till kursledarkursen har dock gått trögt. Det är sex kandidater anmälda efter några avhopp inför kursstart. Jag önskar att det fanns ett större intresse för kursledarkursen. Det är ingen riktig kontinuitet i deltagarantalet. Det pendlar mellan fyra till sexton deltagare över bara några år. Kursledare är det i särklass viktigaste instruktörsbehörigheten en klubb behöver för att kunna leva vidare. Kursledarbehörigheten är, från min sida, högaktd. Det är i princip samma kursledargång där ute i klubbarna som varje år driver svensk grundutbildning i fallskärmshoppning framåt.

Fundera på om just du skall bli instruktör och sedermera kursledare. Börja redan nu att vara med på kurser för att få in en fot i utbildarens underbara värld. Rätt vad det är så är vintern här igen och kursverksamheten går på högvarv hos SFF och då är det din tur att utbildas...

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Första tillbudsrapporten handlar om att ta det korrekta beslutet fort – "when in doubt, get it out". Och den andra om ett mörkerhopp som blev lite mer spännande än vad som var avsett...

av Petter Alfsson-Thoor

Tillbudsrapport 1

- Tid i sport: två år
- Antal hopp: 470
- Antal hopp senaste tre månaderna: tio
- Antal hopp med aktuell utrustning: 70
- Huvudfallskärm: Crossfire 2, 129 kvadratfot
- Övrig utrustning: -

Avskrift från tillbudsrapporten:

Löser ut huvudkalotten på cirka 900 meter (efter Dytter på 1000 meter). Utlösningsförloppet börjar normalt, kalotten streamar som den brukar när den sedan häftigt svänger åt ena hållet, in i snodd på cirka tre-fyra varv. Börjar jobba med snodden direkt och den börjar lösa upp sig inom någon sekund. Ser marken snett bakom mig och tycker att det är gott om höjd. Jobbar vidare tills den är helt ute, varpå kalotten fortsätter att dyka, identifierar toggleshoot och drar loss andra toggeln och dyket upphör. Då upptäcker jag att jag är på mycket låg höjd, cirka 300 meter. Styr på rak final in på fältet och landar.

Hopparens egna reflektioner:

- Snodd på små högpstandaskärmar gör att kalotten kan dyka mot marken i nästan frifalls-hastighet.
- Driftstörningar på små kalotter är oftast felfunktioner och ska kuttas.
- Hur långt det är till marken går inte att avgöra genom att titta på den innan det är för sent.

Kommentar från CI:

Hopparen var tagen efter denna händelse och fick större respekt för en liten kalott, vilket även förmedlades vidare till hoppvännerna.

Kommentar från RI:

Vi brukar ibland säga "when in doubt, get it out". Att kunna fatta snabba korrekta beslut i fallskärmshoppning är direkt livsavgörande. Och när det handlar om "driftstörningar" vilket i kombination med högpstandakalotter ofta är att betrakta som felfunktioner gäller det att ta det korrekta beslutet fort.

Hopparen har gjort egna reflektioner som är helt korrekta. Det är tacksamt att det här bara blev en tillbudsrapport, samtidigt finns det en mängd hoppare runt om i världen där just en sådan här händelse resulterar i dödliga haverier efter för låga nödprocedurer. Hoppare tror sig ha tid att lösa ut ett problem och tappar uppfattningen om hur fort det verkligen går mot marken. När horisonten krupit upp över ögonvrån och man fortfarande inte har en bärande fallskärm, ja då är man nere på mycket små marginaler för att komma undan med livet i behåll.

Lärdomar: Det går fort mot marken när en fallskärm inte flyger rakt fram. Agera för livet. Det

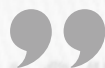
finns ett nödsystem att använda. Använd det, och använd det i god tid. Du kan mycket väl ha samma driftstörning på reserven som du precis gjorde dig av med. Men god höjd köper du dig tid att lösa problem. Bra rapport!

Tillbudsrapport 2

- Tid i sport: tre år
- Antal hopp: 179
- Antal hopp senaste tre månaderna: 16
- Antal hopp med aktuell utrustning: 160
- Typ av huvudfallskärm: Spectre 190
- Övrig utrustning: Brösfäst pannlampa, mobiltelefon med GPS
- Vind: markvind 5 m/s, höjdvind 15 m/s
- Sikt: mörker och klar himmel

Avskrift från tillbudsrapporten:

Gjorde ett mörkerhopp tillsammans med fyra andra ur klubben. Briefingen startade vid 17.00 och sedan hade vi lite väntläge på grund av moln och regn innan vi till slut kom iväg cirka 19.30. Uthopp skedde på 4000 meter. Vi hade bestämt att vi skulle göra solhopp på samma final och med höjdseparation på 1100-1500 meter. Mitt uthopp skedde strax efter gropen, frifallet gick bra och jag drog skärmen på förutbestämd höjd, 1400 meter.

**Mörkret gjorde
det omöjligt att skilja
landningsytan åt vilket
gjorde att jag skulle
landa i princip där
vinden fört mig.**

Efter kalottkontroll vände jag skärmen vänster från final för att inte flyga i finalriktning. Orienteringen var väldigt svår på grund av att det var mycket mörkt. Jag var inte helt säker på var landningsfältet var. Jag insåg rätt snabbt att jag backade över marken när jag flög mot vinden. Jag backade därför bort från var jag trodde fältet låg. Osäkerheten över var landningsfältet var och att jag trodde att jag borde hänga upp vind från fältet kan ha gjort att jag svängde runt en eller två gånger för att leta efter fältet. Mörkret gjorde att det var omöjligt att skilja landningsytan åt vilket gjorde att jag skulle landa i princip där vinden fört mig.

Cirka 30 meter över marken lyste lampan upp träden och jag insåg att jag skulle landa i en skog.

Jag siktade på ett träd och landade rakt på det i bromsat läge. Skärmen lade sig över toppen och linor fastnade bland grenarna. Själv fick jag tag i en gren och stammen och stannade i trädet. Landningen upplevde jag som relativt mjuk och jag fick inga skador från den.

Väl i trädet fick jag kontakt med hoppledaren och vi kunde tillsammans börja försöka reda ut var jag befann mig. Jag hade mobiltelefon med GPS vilket visade sig ovärderligt i situationen. Cirka en timme senare blev jag hittad och ytterligare en timme senare hade jag kuttat huvudskärmen och klättrat ner ur trädet med hjälp av brandkår.

Min bild är att den främsta orsaken till uteländning var att vindstyrkan på höjd var högre än väntat. Detta gjorde att vi blev av för tidigt, avdriften i frifall blev högre än väntat och att vi backade under kalott. Den andra orsaken var att orienteringen var mycket svår.

Troligtvis dröjer det väldigt länge innan jag gör ett mörkerhopp igen, om någonsin. Jag har insett att riskerna vida överväger vinsterna. En annan slutsats är att ingen borde göra ett mörkerhopp utan mobiltelefon med GPS och en stark lampa fäst på bröst eller hjälm. Dessa räddade troligtvis mig från värre konsekvenser än lite smuts på utrustningen.

Kommentar från RI:

Bra redogörelse av hopparen. Och bra agerat av hopparen utifrån läget som uppstod.

Mörkerhoppning är speciellt, det är mycket anorlunda mot att hoppa i dagsljus. Referenspunkter som vi normalt använder oss av ser annorlunda ut, om de ens syns. Goda och genomtänkta förberedelser för mörkerhopp är fundamentalt för ett lyckat hopp. Förutom den grundläggande utrustningen för att se och synas så gäller det att ta särskild hänsyn till väderförhållanden.

Här spelar tillämpande av kunskap och information in. Vad behöver vi veta för att säkra upp att vi hoppar och landar på rätt plats i mörker? Vi behöver veta vindstyrka och vindriktningar på olika flyghöjder. Hur kan vi ta reda på det? Förutom att använda sig av prognoser som kan vara några timmar gamla, så är realtidsuppdatering vitalt för att lyckas, och det kan göras praktiskt på olika sätt. Bland annat streamerkast med ficklampa, som är en ganska gammal metod. Eller be om hjälp av piloten som genom flygplanets GPS kan se de olika vindstyrkorna på vägen upp.

Det här kan låta självklart och klubben hade tagit reda på vindarna. Samtidigt så står vi nu i ett läge där vi inte visste att det blåste så mycket som det gjorde...

Använd alla tänkbara resurser för att få grundvärdena bekräftade. Att rent slaviskt gå på en prognos fungerar inte ens i dagsljus, det vet vi. Dubbelkolla vindvärden med tillgängliga instrument. En lite småsunkig spot i dagljus är oftast inte hela världen eftersom de flesta hoppare kan navigera sig hemåt när de ser var de är och vart de ska. I mörker är felmarginalen väldigt mycket mindre.

Friflygning

Orion Freefly, (landslag)

Medlemmar: Marie Sjödin, Isac Östman och Tommy Gustavsson (kamera).

Klubb: Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

Mål 2014: 300 laghopp, SM-vinst, på VM leverera ett snyggt och säkert program, både i fria och obligatoriska, som gör att vi kan plocka viktiga poäng i varje runda och konkurrera om de högre placeringarna i slutresultatet.

Långsiktiga mål: Fortsätta utveckla laget för att ta internationell medalj 2015. Vi ska fortsätta att utveckla tävlandet och svensk friflygning i samarbete med förbundet och genom "Orion Freefly camp" samt "Go Big".

Istar

Medlemmar: Hella Stening, Johanna Jaakola och Tomas Almbro (kamera).

Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.

Mål 2014: 100 laghopp, fyra till sex timmar tunnel, Fallsvenskan, Svenska cupen och SM.

FAX

Medlemmar: Anna Eriksson, Fanny Våge och Alex Ranström (kamera).

Klubb: Stockholms fallskärmsklubb. Mål 2014: SM Open och eventuellt Svenska cupen. Göra mellan 150-200 laghopp och eventuellt lite tunnel.

Långsiktiga mål: Bli ett av Sveriges bästa friflyglag.

Precision

Magnus Falk (landslag)

Klubb: Fallskärm Gefle Crew Club. Mål 2014: Siktar på SM-guld, topp tio på VM och i Dubai.

Långsiktiga mål: Nytt svenskt rekord med minst fyra nollor i rad. Ska höja lägstanivån.

Narit Pidokrajt

Klubb: Fallskärm Gefle Crew Club, FGCC. Mål 2014: Träning i mars i Västerås och i maj resa till Finland för att finslipa droptechniken. En månad innan SM är det träning i Gryttjom.

Linköpings fallskärmsklubb

Medlemmar: Tony Månson, Patricio Matta Salgado och Anders Carlsson.

Klubb: Linköpings fallskärmsklubb.

Mål 2014: Försvara SM-guldet från 2013.

Paulina Andersson

Klubb: Fallskärm Gefle Crew Club.

Mål 2014: Hamna topp fem på Fallsvenskan.

Långsiktiga mål: Jag kommer att satsa helhjärtat på Fallsvenskan i år och mitt mål är att gå vidare till andra, lite större tävlingar nästa år.

Gävle Fallskärm

Medlemmar: Håkan Schwartz, Bosse Pettersson, Magnus Falk och Narit Pidokrajt (reserv).

Klubb: Fallskärm Gefle Crew Club.

Mål 2014: Bättre resultat på SM än 2013.

Tävlande 2014

Hur står sig konkurrensen i år? Kolla här på vår sammanställning av de tävlande, gjord med hjälp av hopparnas egna uppgifter till SFS.

FS4

eXact

Medlemmar: Bodil Alberg, Johanna Forsslund, Robbin Havasi, Mikael Holm och Stefan Flink (kamera).

Klubb: Fallskärmsklubben Aros.

Mål 2014: Tunnila och hoppa utomlands under vintern. Delta på Svenska cupen och SM. Höja snittpoäng på SM 2014 jämfört med 2013.

Långsiktiga mål: Träna och tävla fram till och med säsongen 2016.

Speed

Lars Eklund

Klubb: Östersunds fallskärmsklubb.

Mål 2014: SM-guld, VM-medalj.

Långsiktiga mål: VM-guld.

Osama Ben Said

Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.

Mål 2014: Att träna så mycket som möjligt i början av säsongen (med hjälp av Daniel Hagström som coach). Vara med i tävlingar och göra bra resultat.

Långsiktiga mål: Tävla i speed-VM.

Daniel Hagström

Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.

Mål 2014: Vinna SM, fortsätta jaga högre hastigheter och knäcka personliga rekord.

Långsiktiga mål: Ta mig till VM i Tjeckien 2014 och under nästa år kvala in till Mondial 2015 i Chicago.

Gryttjom V

Medlemmar: Emil

Einarsson, Kennet

Eriksson, Mattias

Mikael Kaulanen o

Mattias Qvist (kam

Klubb: Stockholms

fallskärmsklubb.

Mål 2014: Vi komr

att hoppa med glä

och utveckla Volo

två gånger under

sedan två korta vä

itet. En veckas ho

ra SM-guldet.

Swoopi

i Florida med coa

svenska tävlinga

Långsiktiga mål:

las som kalotflyg

Team Fire, (landslag)

Medlemmar: Annica Carlsson, Helena Hanses, Åsah Helenius, Elisabeth Wetterlund, Elof Wecksell (kamera), Carolina Nilsson (reserv) och Steve Hamilton (coach).
 Klubb: Fallskärmsklubben Aros.

Mål 2014: Runt 200 träningshopp i Florida, Tjeckien och Sverige, och minst tolv timmar tunnel. Deltagande i Paraclete XP Outdoor Championship, Bodyflight World Challenge, SM och VM. Målet är att ha roligare än någonsin och släppa korrarna snabbt som attan. Och att fortsätta bli bättre och bättre såklart!

Långsiktiga mål: Nu går vi in på vår fjärde säsong tillsammans och än finns inga planer på att sluta! Vår långsiktiga vision är (som det alltid varit) att Sverige ska fortsätta ha ett damlandslag i FS4.

CF2

Team Entangled, (landslag)

Medlemmar: Jonas Nilsson, Lars Eriksson och Henrik Norin (kamera).
 Klubb: Fallskärm Gefle Crew Club.

Mål 2014: Det stora målet och det vi har siktat på i snart fyra år är att placera oss inom topp tre på VM, som i år är lagt i Bosnien. Efter VM hoppas vi på att Dubai arrangerar deras årliga tävling. Även här är kravet från oss att placera oss i topp tre.

3G, (landslag)

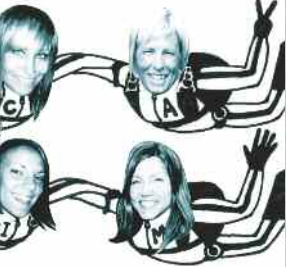
Medlemmar: Micke Andersson, Sigge Klintman och Jimmy Sandberg (kamera).
 Klubb: Fallskärmsklubben Dala.

Mål 2014: VM-medalj.

Nail it

Medlemmar: Annika Björnström, Carolina Nilsson, Ida Wemhöner, Maria Ångarp och Steve Hamilton (coach).
 Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.

Mål 2014: Förutom att ha vansinnigt kul så ska vi flyga typ sex timmar tunnel och göra cirka 60 träningshopp i Gryttjom samt vara med och slåss om medaljerna på SM!

JASS

Medlemmar: Sigrd Johansson, Sofie Larsson, Anna-Stina Lindström och Jennifer Hägg.
 Klubb: Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

Mål 2014: Att gå från rullövningar i tvättstugan till att på tävling komma ihåg hoppen, ha kul och sprida glädje! Och vinna över killlaget i FKCG.

Långsiktiga mål: Att komma ihåg ännu fler hopp, ha roligare och sprida ännu mer glädje.

olo

ch
 Nord,
 och
 (era).
 s
 mer
 tidje
 Rulla
 våren
 ändor till en tunnel innan säsong för att få kontinuerlig öppning i Gryttjom och sedan ge allt för att försva-

Fast4Ward

Medlemmar: Martin Nyblad, Anna Nyblad, Henna Canevin, Ted Canevin och Niklas Larsson (kamera).
 Klubb: Fallskärmsklubben Aros.

Mål 2014: Vi åker på tunnelcamp till Bedford med coach Seth Ericson i mars. Sen hoppas vi få ihop 70 laghopp inför SM. Målet är såklart att vinna vår gren!

Långsiktiga mål: Fokus ligger på SM 2014 i nuläget. Men nog finns det tankar på att ta satsningen vidare både nationellt och internationellt, men vi får ta en säsong åt gången.

Team C-4

Medlemmar: Jacob Engberg, Lars Bengtsson, Johannes Andersson och Fredrik Johansson.
 Klubb: Fallskärmsklubben Aros.

Mål 2014: 100 laghopp, åtta-tio timmar tunnel, Sky-camp och SM.

Långsiktiga mål: SM guld i FS4 open.

Estrella Pop De Light

Medlemmar: Peter Björkman, Michel Salomonsson, Kristoffer Tyvik och Jonas Kristiansen.
 Klubb: Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

Mål 2014: SM och DM.

FS2

2little2late

Medlemmar: Anna Nyblad och Martin Nyblad.
 Klubb: Fallskärmsklubben Aros.

Mål 2014: Tävla i Fallsvenskan alla månader och vinna dessa samt hjälpa till att ta hem bästa klubb-titeln till Aros. Slå vårt rekord på 20 poäng i ett tävlingshopp under säsongen.

Team HFSK

Medlemmar: Halmstad fallskärmsklubbs tävlingsugna medlemmar i grenarna FS2, FF och FS4.

Mål 2014: De mer erfarna hopparna tar med sig varsin rookie och köttar poäng. Målet är att vinna Fallsvenskan 2014. Kanske lyckas klubben även skrapa ihop några lag i SM i diverse grenar?

På bilden: Anna Oscarson, Sebastian Liebon, Nicklas Gatewold, Daniel Ingered, Peter Alkeryd, Love Nordström och Gustav Mogren under midsommarboogiet i Skåne 2010. Vid det tillfället var det här nästan hela klubben.

ng

SSC Swoop

Medlemmar: Tomas Almbo, Fredrik Eklund och Lars Nyström.
 Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.

Mål 2014: Försäsongsträning i Z-Hills

ach Curt Bartholomew. Ställa upp i samtliga r och eventuellt VM.

Att på ett bra och säkert sätt ständigt utveckla och även utveckla andra.

Johan Karlsson (landslag)

Klubb: Fallskärm Gefle Crew Club.
 Mål 2014: Ställa upp i SM, VM och Pink Open.

Nico Emanuelsson (landslag)

Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.
 Mål 2014: Göra fler än 300 träningshopp. Vinna alla svenska tävlingar och ligga topp femton på internationella tävlingar.

Rickard Larfors

Klubb: Stockholms fallskärmsklubb.
 Mål 2014: Danska öppna mästerskapen, svenska mästerskapen, nordiska mästerskapen, SSC Swoop Cup samt Pink Open i Tjeckien.

Hur stor är en liten kalott?

För många börjar livet som fallskärms hoppare när de går en nybörjarkurs. Livet som en tänkande fallskärms hoppare startar däremot med Bas-kursen. Efter en helg i februari kunde 130 hoppare lämna Bosön med nya insikter om sporten.

Text Tomas Almbo
Foto Robbin Havasi

Hur stor är en liten kalott? En klassisk fråga som ställs under Bas-kursen. En fråga som troligen många fallskärms hoppare, gamla som nya, svarar fel på. Det finns nämligen ett rätt svar på den frågan och du hittar inte svaret i SBF:en.

Nyligen publicerades en artikel av bland andra Anton Westman som belyser hur viktig en bra hoppfältskultur är för säkerheten. Till och med viktigare än nationella regler. Det visar hur viktig Bas-kur-

sen är, vars mål är att odla självständigt tänkande individer som kan sätta sina egna gränser och därmed inte försätta sig i situationer som blir svåra att reda ut.

Filmvisning skapade eftertanke

Under lördagen diskuterades olyckor, skadestatistik och Bas-filmen visades, en film som visar fallskärmsolyckor. En av deltagarna på kursen var Sussi Leal från Stockholms fallskärmsklubb. Som så många andra hade hon innan Bas-kursen sett filmklipp på fallskärmsolyckor på nätet. "Men att på kursen få se filmer på personer som folk har en relation till och få höra mer om konsekvenserna gör det hela så mycket verkligare. Man får verkligen förståelse hur fort det kan gå fel" säger Sussi.

Likväl som det finns filmklipp på olyckor på nätet finns även klipp på häftiga

fallskärmsmanövrar. Som nybliven tänkande fallskärms hoppare kan det vara bra att fundera över kunskapsnivån för dessa utövare. Kanske har de tusentals hopp och flera års erfarenhet av det de gör? Kanske bör man rådfråga en erfaren hoppare innan man försöker sig på något liknande?

En bra grund

Bas-kursen manar till reflektion över sin egen kunskap och sitt eget agerande.

"Kursen gav oss en grund att bygga vidare på, var och hur vi hittar information om regler och material. Att tänka efter en gång till" berättar Sussi. Det är vad Bas-kursen är, en grund. Vi blir aldrig färdiga fallskärms hoppare.

Så – svarade Sussi rätt på frågan om hur stor en liten kalott är? "Så klart jag gjorde!" säger hon. ■

SFS stuvvar om

Svensk Fallskärmsport tackar Anna Oscarson för tio bra år och välkomnar foto- och friluftsfantasten Tomas Almbo. Vi välkomnar även tillbaka den gamla SFS-redaktören och sociala medier-drottningen Miriam Geyerhofer som tagit på sig rollen som förbundets digitala redaktör.

Tomas Almbo

- ny redaktör för SFS

Antal år i sporten: fem år. Tog dock A-certifikat 1999 men gick sedan om kursen 2009. Hoppar i Stockholms fallskärmsklubb.

Årsförsta för mig är: en befriande känsla. Det betyder att hopp-säsongen äntligen är igång och att man snart har en hel sommar med hoppning framför sig.

Utanför fältet är jag: skärmflygare, speedflygare (som i speed-flying), skidåkare eller utövare av någon annan uteaktivitet. Ofta sker det i samband med fotojobb åt någon

av Sveriges friluftstidningar. Till vardags jobbar jag som IT-konsult.

Detta vill jag bidra med till SFS: bra bilder och artiklar som förhoppningsvis ger nya synvinklar.

Värdelöst vetande om mig: är att jag fortfarande köper LP-skivor. ■

Miriam Geyerhofer

- ny digital redaktör för SFF:s webbsida

Antal år i sporten: tio år.

Hoppar i Skånes fallskärmsklubb.

Årsförsta för mig är: fingrar utan känsel, makalös pepp och världens bästa värtecken (på SFK startar hoppningen i mars).

Utanför fältet är jag: journalist som för tillfället är delvis mammaledig till en liten Sigge som föddes i augusti. Gillar att springa fort, lyfta tungt och skratta högt.

Detta vill jag bidra med till förbundets webbsida: låta medlemmarna få den information de behöver när de behöver den, för att öka allas chanser att kunna hänga

med på spännande kurser, viktiga möten och roliga events.

Värdelöst vetande: är att jag 2011 sålde min fallskärmsutrustning för att kunna ta hojkort och köpa en motorcykel. Men tydligen kunde jag inte hålla mig borta från hoppningen så nu har jag två dyra sporter att underhålla... ■

Tack Anna Oscarson

...som varit redaktör och sedan chefredaktör på Svensk Fallskärmsport mellan 2004-2013. Efter snudd på tio år med redaktionen har hon valt att ägna sig åt annat inom hoppningen. Den del av redaktionen som är kvar vill tacka för alla texter, all korrekturläsning och trevliga möten! Det är också tio år sedan hon började hoppa fallskärm. Här sammanfattar hon sitt första decennium som fallskärms hoppare!

På en korridorifest i Umeå hösten 2002 träffade jag Olof "Buckard" Pettersson. Han hade B-cert i fallskärms hoppning och var en av de coolaste människor jag ditills hade pratat med. Fallskärms hoppning var enligt honom det bästa som finns. Jag trodde honom och insåg att det måste jag bara testa. Några månader senare var jag anmäld till en kurs i Umeå fallskärmsklubb.

Första hoppet var fantastiskt. Men sedan började tvivlen. Vad hade jag gett mig in på? Visst var det häftigt att hoppa fallskärm och visst kunde jag förstå varför fåglarna sjunger. Men kunde jag lita på utrustningen och framför allt - på mig själv? Steg för steg insåg jag att jag kan lära mig detta. Visserligen gjorde jag en 'ofrivillig' medvindslandning som skrämde livet ur alla som såg på i mitt tredje hopp men min kursledare Peder Nyman hade drillat oss i rullning så det var inga problem.

Min första hoppssommar präglades av nervositet, väderväntan och flytt söderut. När säsongen var slut hade jag bara gjort sex automat hopp. Men att jag skulle fortsätta hoppa var det inga tvivel om.

Nästa år började jag säsongen i Stockholms fallskärmsklubb. Här var antalet elever betydligt fler och även om det var fint väder var det inte säkert att man fick hoppa. Sommaren gick och jag stretade på. Under hoppveckan i Sundsvall, på Bänkås, fick jag uppleva mitt livs första frifall.

Jag tog A-cert och kände mig mycket nöjd med mig själv. Var dock arbetslös nyutbildad journalist så jag hade inte direkt några pengar att köpa utrustning för. I denna tidning annonserades det om att det behövdes nya redaktörer. Jag ringde upp Jenny Rosén som jag bara någon vecka tidigare hade gjort ett av mina

sista utbildningshopp tillsammans med. Vilken lycka att få jobba med världens roligaste fritidssysselsättning! Plötsligt hade jag en anledning att prata med sportens allra bästa och coolaste människor.

Muycket har hänt under dessa tio år. Fallskärmsporten har utvecklats på alla plan. Verksamheten har blivit proffsigare och säkrare(?). Jag har utvecklats både som fallskärms hoppare, journalist och som människa. Min omgivning har följt mitt hoppande storögt och undrat hur jag som inte alls passar in i hur deras bild av en adrenalinjunkie är, frivilligt kan hoppa ut från flygplan är ut och är in.

Efter att ha bevakat SM under några år insåg jag att jag också ville tävla. Jag och Matilda Kaijser bestämde oss för att starta ett lag.

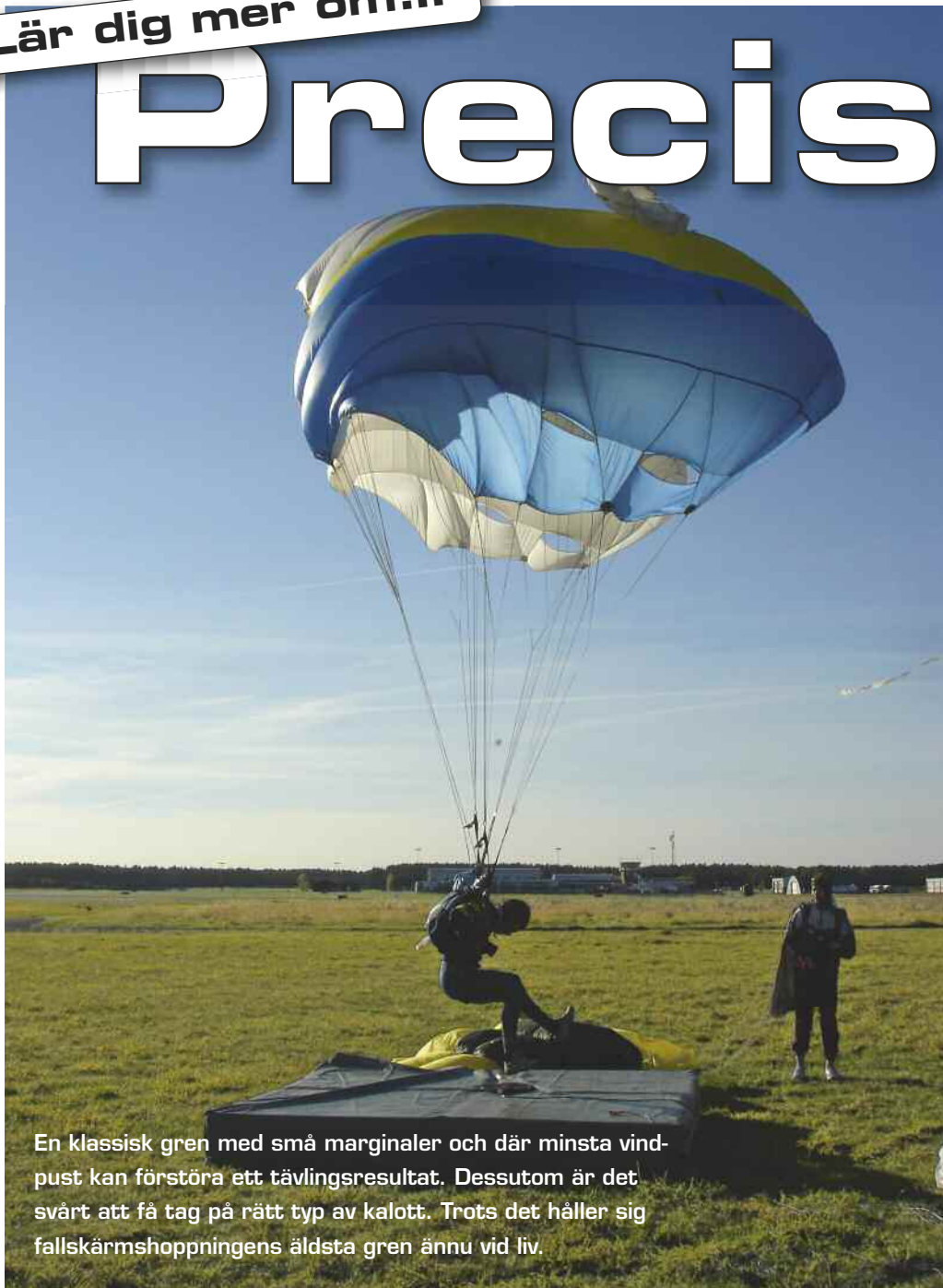
Vi arrangerade och deltog i Basic Camp 2008. Vi höll både i tunnel-läger och hoppveckor i Gryttjöm. Tillsammans med Josefin Levander och Frida Strauss bildades laget Granat. Tyvärr skadade sig Frida allvarligt vid en hård öppning och det blev inget tävlande.

Jag har varit med och satt klubb-rekord i Stockholms fallskärmsklubb, en 38-manna från två plan. För två år sedan var jag med och arrangerade SM i Halmstad under SM-veckan. Jag har intervjuat PD:s grundare Bill Coe i DeLand. Dessutom har jag fått hänga med Anton Westman, Pär Forsman, Folke Rydén och Mattias Klum med flera i Hemavan när en filminspelning och ett EU-projekt sammanföll. Andra fantastiska upplevelser har varit bal-longhopp över Skåne en tidig sommarmorgon, årsförsta över ett vint-trigt Östersund. Jag har fått träffa fantastiska människor och chans att lära av internationella och svenska toppcoacher. Människor jag tycker mycket om har skadat sig allvarligt.

Men det största var nog ändå när min morfar, som varit stor motståndare till att jag sysslat med denna livsfarliga aktivitet, hängde med till fältet förrförra året och fick hälsa på några av er. I augusti 2013 valde han ledsamt nog att göra sällskap med mig i himlen. ●

Lär dig mer om...

Precision

En klassisk gren med små marginaler och där minsta vindpust kan förstöra ett tävlingsresultat. Dessutom är det svårt att få tag på rätt typ av kalott. Trots det håller sig fallskärms hoppningens äldsta gren ännu vid liv.

Text: Virginia Åslund
Foto: Malin Alpfors

Vi börjar mitt i prick. Den pricken kallas för dead-center och är två centimeter i diameter. Det är på den du vill slå i med hälen vid landning. Det krävs god planering, god känsla för aerodynamik och en kalott i storleken 270-280 kvadratmeter.

Resultaten ges i centimeter och att pricka dead-center ger noll centimeter – vilket är bästa möjliga resultat. Hamnar foten en centimeter från dead-center får man en centimeter och så vidare.

För att slå i med hälen mitt i prick, ska fotsättningen metrarna före landning vara rakt ovanför dead-center, inte snett från sidan, utan precis rakt ovanför. Det är för att det helt enkelt är lättare att sikta. Dead-center är placerad på en matta med en så kallad electrical disc (svensk

förkortning eldisk) som mäter hällplaceringens avstånd från dead-center.

För att träffa dead-center från tusen meters höjd krävs, som sagt, god planering och särskilt vid hårda vindar. Som precisionshoppare måste du lära dig att läsa av vindstruten för att kunna förutsäga markvindens styrka.

Vindstyrkan påverkar hur du lägger upp landningsvarvet: klassiskt landningsvarv eller zick-zacka som man till exempel kan göra vid hårda vindar. Precision handlar mycket om att nöta fotsättningen och landningsvarvet.

Håns Ingman

En Para Commander från 1964 – för sin tid en avancerad kalott. Hälen släpper ut luft och ger styrbarhet.

På final, 50-100 meter, ska du fästa blicken på eldisken/mattan. Du kommer knappast att se dead-center men du ska veta var den är! Eventuella korrigeringar ska ske lugnt, varje rörelse påverkar flygningen och kalottens balans. Bra egenskaper för en precisionsskärm är jämna och kontrollerade sjunkegenskaper samt god egendrivning framåt.

Vindstruten måste du lära dig att se i ögonvrån. Vindens styrka, riktning och ändringstendenser är något du redan ska ha studerat före ilastningen. Olika vindstyrkor betyder olika flygningar. Precisionskalotter är svårare att styra än andra kalotter, men nödvändiga för denna typ av hoppning.

Viktigt med bra spot

Precisionshoppare hoppar från 1100 meter och det är viktigt att spottingen är bra. Väl under skärm – vänd direkt upp mot vinden, helst med bärremmarna.

En precisionsskärm ska helst vara utrustad med en delad slider eller D-ringslider* som ger en bättre egendrivning.

Under nästan hela flygningen ska du ligga på halvbroms. Anledningen till det är att det ger största möjliga marginaler både uppåt och neråt. Kommer du till exempel på final för tidigt, det vill säga för högt – och därmed riskerar att landa utanför disken, har du möjligheten att bromsa. Att göra svängar kan sätta kalotten i gungning, vilket du inte vill. Kalotten är även lättare att kontrollera och flyger långsammare när du flyger på halvbroms. Att skärmen har stabila övergångar mellan bromslägen är en viktig egenskap.

Väl på final ska blicken vara stadigt fäst på dead-center. På cirka 20 meters höjd bromsar du nätt så att framåtfarten minskar. Det kan vid det här laget vara frestande att börja förbereda foten – men gör inte det än! Benet ska ju hänga tills du är rakt ovanför dead-center. Foten ska vara vinklad med tårna uppåt. Det andra benet drar du upp så att det inte träffar mattan först. Kan du eliminera framåtfarten helt, genom att bromsa, blir dessutom träffsäkerheten högre. Du ska komma ner precis på dead-center, mitt i prick, med nästan full broms.

Hoppningens första gren

Precisionshoppning växte fram ganska naturligt inom sporten. Det var nämligen det enda man kunde tävla i till en början.

CYPRES 2
alltid vattentät

* En delad slider påverkar inte linorna och fallskärmen ges ökad bredd och stabilitet. En slider med D-ringsmontage har öljetter stora nog att passera bärremmarna och gå ner bakom hopparens nacke.

Första gången var 1926, i Philadelphia, USA. Tävlningen kallades "Spot Jumping Contest" och var en del av ett större event. Tävlningen gick ut på att fallskärms-hopparen, i en hastighet av cirka 50-65 kilometer i timmen, släppte taget om flygplansvingen från cirka 90-120 meters höjd och försöker landa så nära ett utsatt kryss som möjligt. Det gällde att pricka in "the spot" precis före exit (varav uttrycket "spotting" kommer från).

På den tiden hängde man under 24 kvadratmeter stora rundkalotter av siden som inte gick att styra. Det enda hopparen kunde påverka var sjunkhastigheten, genom att rycka i linorna så att toppen av kalotten kollapsade. I övrigt var det vinden som bestämde. Ett hopp tog cirka 15-20 sekunder och hopparen fick poäng för precision och stil – till exempel en snygg landning, som att landa stående. Tävlningen kom att bli en årlig tillställning i 25 år.

Det första världsmästerskapet i fallskärmshoppning ägde rum 1951 i Lesce-Bled, dåvarande Jugoslavien, med 17 deltagare från sex länder. Världsmästerskapen hölls vart annat år och för varje gång ändrades tävlingsreglerna en aning och antalet deltagare ökade.

Ökat svenskt intresse

Men det var inte förrän 1959 som precisionshoppningen introducerades för svenska militära hoppare, och sedan till civila. Första svenska mästerskapen anordnades 1965 i Östersund men på grund av dåliga väderförhållanden avslutades tävlingen i Rinkaby senare samma år. Även i Sverige ökade intresset och antalet deltagare för varje år.

Fram till början av 70-talet var precision och stilhoppning det enda man tävlade i. Flest antal deltagare på ett svenskt mästerskap var det 1984, då cirka 70 tävlingsdeltagare hoppade precision och 26 deltagare tävlade i stilhoppning.

I takt med att tävlingarna och sporten utvecklades, utvecklades även skärmarna

Då: Landslaget i Österrrike 1971, från vänster: Leif "Televinken" Lindgren, Bosse Hallgren, Anders Wimmerstedt, Torkel Seth och Tony Månson. **Nu:** Några aktiva precisionshoppare. Här under SM förra året: Per Thonning, Micke Alpfors, Håkan Schwartz, Uno Alpfors, Magnus Falk, Tony Månson, Narit Pidokrajt, Anders Carlson, Patricio Matta Salgado och Bo Pettersson.

Nu: Lars Eklund / Då: Tony Månsons arkiv

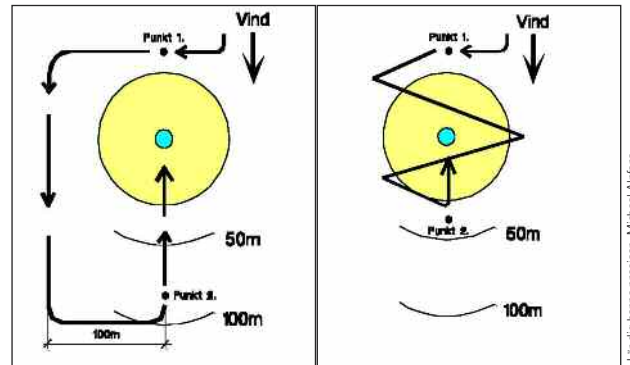
för just precisionshoppning. Skärmarna var avancerade och köptes från USA. De var runda med så kallad topplina som betyder att toppen på fallskärmen kunde dras ner i kalotten för att stabilisera den. Kalotten hade också många hål för att kunna släppa ut luft. Det gav kalotten styregenskaper nästan lika bra som dagens kalotter, men man fick följa med vinden vilket gjorde att det kunde bli hårda och snabba landningar.

Få aktiva hoppare

I mitten av 70-talet började vingfallskärmarna göra sitt intåg och precisionshoppning kom att bli en generationsfråga.

De precisionskalotter som fanns kvar började bli gamla så de få hoppare som ville fortsätta med grenen investerade i nya. Det gjorde även försvaret som sedan erbjöd dem till de försvarsanställda som ville fortsätta med precision (försvaret hade egna tävlingar). Under 2000-talet hade försvaret inte längre resurser att stödja precisionshoppning så Svenska Fallskärmsförbundet försökte få loss dem, dock utan resultat.

Så småningom gick de flesta precisionshopparna, militära och civila, över till formationshoppning och vingfallskärmar. I början av 2000-talet fanns cirka 20-25 aktiva precisionshoppare i Sverige men antalet tävlingsdeltagare har minskat för varje år. Under förra årets svenska mästerskap tävlade tio precisionshoppa-

Vänster: Ett klassiskt landningsvarv. När du över ska landningspunkten alltid vara på samma plats. **Höger:** Vid hårda vindar krävs god planering – minsta misstag och du är bortblåst. På final kan du då zick-zacka mot vinden, över eller vid sidan av disken. Maxvind på tävlingar är sju meter per sekund, men du kan öva när det blåser mer, det gör dig bara skickligare.

Lär dig hoppa precision, Michael Alpfors

re, vilket är ungefär alla som hoppas grenen aktivt idag.

Individuellt och lag

I precision kan man tävla individuellt och i lag. I Sverige får ett precisionslag bestå av max tre hoppare (under världsmästerskap upp till fem stycken). En tävling brukar pågå två till tre dagar.

Lagets hoppare hoppar ut på samma final, med några sekunders mellanrum. Medlemmarnas individuella resultat räknas var för sig och läggs dessutom ihop för lagresultatet. En tävling har tio omgångar men redan efter åtta omgångar utses vinnarlaget. Samtliga deltagarna har då två hopp på sig att göra upp om första, andra och tredje plats i den individuella tävlingen.

En precisionshoppare kan alltså hamna i topp tre i den individuella tävlingen och sist i lagtävlingen.

För att tävla i världsmästerskapen krävs cirka 2000 precisionshopp... men att försöka pricka dead-center är något du kan börja med första hoppet efter utbildningen!

Källor: Artikeln Parachute Competition av Lyle Cameron, häftet Lär dig hoppa precision av Michael Alpfors och telefonsamtal med Tony Månson.

Vill du prova precision?

Tony Månson, precisionshoppare sedan 1966, är Svenska Fallskärmsförbundets grenansvarige och den som bäst svarar på funderingar om precisionshoppning. Du kan anmäla ditt precisionsintresse till honom som sedan informerar och bjuder in till träningsläger och liknande. Tony Månson har e-post: d24.classic@telia.com

Andra namn att lägga på minnet är Michael Alpfors (främst i södra Sverige) och Magnus Falk (främst i mellersta Sverige).

Magnus Falk

En precisionsgunga kan man tillverka själv och är bra att öva fötisättningen med. Här övar Narit Pidokrajt i FJS lokaler i Karlsborg.

Vem bygger Sverige

Det är nog många av oss som kommit hem till Sverige efter att ha tunnlat utomlands och börjat drömma om att bygga en tunnel på hemmaplan. Nu är det inte bara en grupp hoppare, utan fem, som tagit drömmarna steget längre.

Text: **Martin Eidensten**
Foto: **Tomas Almbo**

På följande sidor kan du läsa om de fem olika projekten. Två i Göteborg och tre i Stockholm. Eftersom det är mycket de olika projekten inte kan prata om i dagsläget framgår inte samma typ av information om de olika projekten.

Fyra av projekten har blivit officiella ungefär samtidigt och en fråga som ställts flera gånger på olika grupper på Facebook är varför de inte samarbetar med varandra. I synnerhet de tre projekten i Stockholm. Generellt är samtliga grupper positiva till de andra projekten, även om de är konkurrenter. Samtal försigår också mellan vissa av grupperna men sam-

tidigt har de alla sina egna affärsplaner och tänkta processer som de jobbar efter.

De tre projekten i Stockholm är dock överens om att staden troligen skulle ha svårt att hålla igång fler än en vindtunnel. Så utvecklingen i just denna fråga blir helt klart spännande att följa.

Vem som blir först med en vindtunnel i Sverige är såklart omöjligt att säga men jag är övertygad om att vi kommer att ha en inom de närmsta åren. Sen återstår det att se om vi får åka spårvagn eller tunnelbana för att ta oss dit.

Airodome
www.airodome.se

Projektgruppens sammansättning har varierat genom åren men består idag av:

- Kristian Kotteby, serieentreprenör
- Peter Denk, entreprenör och delägare i Skydive Sweden
- Henrik Andersson, civilingenjör och affärsstrateg

- Tony Chenon, tidigare entreprenör, försäljningschef
- Lars Garstam, finanschef, revisor
- Jonas Ulfwi, tandeminstruktör

Projektet påbörjades under hösten 1998. Den affärsplan som togs fram vann tredje pris i Venture Cup, en tävling för de som vill utveckla sina affärsidéer och starta företag, år 2000.

”För närvarande arbetar vi på en etablering i Göteborg men är just nu i ett läge där det inte är lämpligt att gå ut med mer detaljerad information.” säger Peter Denk som har varit med i projektet från dag ett.

Airodome kommer att använda en beprövad tunnelkonstruktion. De kommer inte att vända sig till Svenska Fallskärmsförbundet eller Sveriges olika fallskärmsklubbar för att få ihop en del av det kapital som behövs.

”Vi anser det vara högst olämpligt att spekulera med medlemmarnas pengar i enskilda högriskprojekt.”

På frågan om hur Peter ser på de andra tunnelprojekten svarar han att det ge-

ges första tunnel?

nom åren har varit många grupper som försökt sig på att bygga en tunnel i Sverige, men att ingen hittills har lyckats.

”Det återstår att se om någon av de grupperingar som nu är aktiva kommer att lyckas. De är förvisso våra konkurrenter men vi hyser också den största respekt för den som till sist lyckas få en tunnel byggd.”

Han ställer sig dock tveksam till om Sverige klarar av att driva fler än en tunnel.

”Enbart svenska hoppare räcker knappt för att driva ens en tunnel, utan allt hänger på hur stort intresset är från allmänheten. Om flera tunnlar öppnar ungefär samtidigt är faran stor att ingen av dem överlever tillräckligt länge för att hinna bli lönsam. Om det sedan visar sig finnas en marknad för flera tunnlar så är det inte enbart en fördel att ha varit först eftersom det är omöjligt att flytta på tunneln eller att ändra dess dimensionering. Man skall ha klart för sig att även om de första tunnlar som byggdes blev enorma framgångar så kommer vi förr eller senare att få se tunnlar som går i konkurs.”

Peter kan i dagsläget inte ge ett definitivt besked om när tunneln kan stå klar att användas.

med våra önskekompetenser. Sen började vi jobba hårt och målmedvetet med att hämta in kunskap, skapa vår affärsplan och marknadsplan och att dra upp linjerna för hur vi ville arbeta oss fram till målet: Sveriges första vindtunnel!”

Bolaget bildades i oktober 2013 och var det första Stockholmsprojektet som blev officiellt.

Svenska Vindtunnel AB kommer att köpa ett av de beprövade tunnelkoncept som finns på marknaden och den kommer att vara mellan 14 och 17 fot i diameter. Den kommer att byggas i Stockholm på en plats med goda kommunikationer.

”För en tunnel av den kvalitet och klass vi är intresserade av behövs en bra plats, ett tekniskt koncept och cirka 60 miljoner kronor. Av dessa har vi hittills rest tio och diskuterar villkoren för resterande med en industriell partner.”

En del i finansieringsarbetet var en nyemission riktad till fallskärmsvärlden. Tanken var inte främst att den skulle ge dem de avgörande summorna pengar utan det var ett sätt att knyta sig till fallskärmsvärlden och det engagemang och den kunskap som finns där.

”Vi tror att hoppning och tunnlande är verksamheter som gynnar och marknadsför varandra. Det är också ett sätt att bjuda in ”vår” gemenskap att vara med i en tidig finansieringsrunda och på det sättet få goda möjligheter att vara med om en värdeökning.”

Arbetet med den övriga finansieringen pågår för fullt.

”Vi har ett antal scenarier framför oss som alla är en kombination av eget kapital och lån. Vi har även lagt in betydande summor själva i bolaget.”

”Det är roligt att det finns ett så stort engagemang för att vi ska ha en tunnel i

”Enbart svenska hoppare räcker knappt för att driva ens en tunnel, utan allt hänger på hur stort intresset är från allmänheten,” menar Peter Denk från projektgruppen Airodome.

forts. på sidan 27 ➔

Svenska Vindtunnel AB

www.svenskavindtunnel.se

Med i projektet:

- Ronny Modigs, styrelseordförande
- Ulf Liljenbäck, vd
- Boel Stier, pressansvarig
- Francesco Franzé
- Bodil Almberg
- Robbin Havasi
- Mikael Stier

När Boel Stier var ny i Svenska Fallskärmsförbundets styrelse i mars 2013 var hon med på en middag med övriga styrelsemedlemmar.

”Vid bordet berättade jag för de övriga att jag hade en galen idé. Jag tyckte att Svenska Fallskärmsförbundet borde vara delägare i en vindtunnel. Helt enkelt för att det verkade vara en så gynnsam ekonomisk affär.”

Det visade sig då att både Ronny Modigs, Francesco Franzé och Ulf Liljenbäck hade pratat i de här termerna tidigare.

”Ronny tog direkt en styrande roll och drev på för att sätta alla bollar i rullning och för att få ihop en projektgrupp

MORE IS LESS

MAKE YOUR RIG INVESTMENT LAST LONGER

Looking for the safest downsizing option, while saving money? With the Pulse, you can fit larger canopy sizes into your first container, making that investment more valuable and giving a longer life to your rig as you progress.

The smaller pack volume of the Pulse allows you to safely put larger canopies into that first container, with the ability to downsize to a smaller full zero porosity canopy when ready.

Everyone wants an easier pack job. You don't have to fight this canopy to get it into the bag. A great choice for beginners, as it helps you develop good packing habits without the hassle.

PULSE
BY PERFORMANCE DESIGNS

The Pulse and the Optimum reserve make for the perfect combination. Since both use our proprietary low bulk fabric, combining them gives you the ultimate in flexibility and safety.

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM

B PROJECT ORANGE 10.16.13 PROJECT ORANGE
CANOPY PILOTING • ACCURACY • CREW AT SKYDIVE CITY, FL
VISIT PERFORMANCEDESIGNS.COM/PROJECTORANGE.ASP

► forts. från sidan 25

Stockholmsområdet. Vi anser i dagsläget att vi har kommit längst, men det är förstås vår syn.” De för också samtal med de två andra stockholmsgrupperna samt med fler svenska grupper vid sidan om dem.

”Vi har inte stängt dörrarna för eventuella samarbeten. Vi tror inte att man ska bygga mer än en tunnel i Stockholm.”

De hoppas att vara igång sent 2015 eller tidigt 2016.

”Vi vill inte göra några glädjeberäkningar, det tjänar ingen på.”

Projekt Vertikal Vind Stockholm

www.vertikalvindstockholm.se

- Anton Westman
- Peter Georén
- Peter Nilsson
- Johanna Jaakola

Vertikal Vind började som två separata grupper. Anton Westman och Peter Georén slog in på det nuvarande huvudspåret i mitten av 2012. Det var samma år som Peter Nilsson och Johanna Jaakola började diskutera möjligheterna med en vindtunnel i Stockholmsområdet. Detta efter att andra tunnelprojekt som Peter varit inblandad i avbröts. I slutet av 2013 hittade de två paren varandra och slog sig samman.

Det finns ett hyresavtal på en fastighet med då allt inte är färdigförhandlat med fastighetsägaren vill de inte gå ut med plats än.

”Vi genomför under mars en första tunnelteknisk bedömning av lokalen för att bättre kunna bedöma ombyggnadsbehov och investeringsbehov. Byggprojektering på tre månader följer därefter och vi räknar med att påbörja ombyggnationen under hösten.” säger Johanna.

Storleken de siktar på är 14 fot.

”Vårt krav är att tunneln är tillräckligt bra och stark för att kunna träna all sorts friflygning, men också tillräckligt stor för att träna D4W och FS4 i den.”

Att använda en existerande lokal som passar ändamålet är ett sätt att få ned det totala kapitalbehovet.

”Men vi vet inte förrän vår projekteringsfas är klar vad det exakta kapitalbehovet är.”

Finansieringen kommer att ske med en blandning av lånefinansiering och eget kapital.

Av sekretesskäl kan de inte uttala sig om samarbeten med andra aktörer. Men Johanna är tydlig med att de är positiva till alla samarbeten som gynnar målet för verksamheten: att bygga en vindtunnel i Stockholm.

”Vi tror inte att Stockholm har plats för mer än en tunnel.”

Vertikal vind räknar med att vara igång med sin verksamhet 2015.

Flycan

www.flycan.se

- Ordförande: Geza Fülöp
- Lars Mikael Axelsson
- Istvan Angel

Drömmen om att bygga en vindtunnel hade Istvan Angel redan när han började hoppa 2009. Det utvecklades sedan till en passion och arbetet har nu pågått i över tre år.

”Nu har jag tillsammans med vänner och investerare bildat ett bolag. Jag har även några rådgivare som hjälper till.”

Flycan kommer att använda sig av en tunnel från ISG, alltså samma typ som finns i Bottrop och Voss. Den blir minst 14 fot i diameter och platsen är Göteborgsområdet.

”Vi har varit i kontakt med flera olika kommuner och fått olika förslag på tänkbar mark. Just nu arbetar vi med ett av dessa förslag. Vi får mycket support från den aktuella kommunen som ser ett stort attraktionsvärde i vårt projekt eftersom de passar deras övriga satsningar.”

Kapitalbehovet uppskattas vara mellan 40 och 60 miljoner kronor och det kommer att resas genom sponsorer, aktieförsäljning och lån.

”Vi har fått flera löften om konkreta summor men vi är inte helt i land ännu.”

Istvan ser positivt på övriga tunnelprojekt.

”Sannolikt finns det utrymme för fler än en tunnel i Sverige. Att andra också tittar på möjligheter är bara bra, det ökar både intresset för verksamheten och tilltron till projektens bärighet.”

I bästa fall räknar Flycan med att vara igång 2016.

Tunnelbolaget i Stockholm AB

www.tunnelbolaget.se

- Ordförande: Martin Dahl
- Micha Velasco
- Nina Velasco

Micha Velasco och Martin Dahl hade båda funderingar på att bygga en vindtunnel i Stockholm. I mellandagarna 2012 började de prata med varandra och ett samarbete inleddes. De väntade dock med att starta bolag i ungefär ett år.

”Vi hade inget behov av det i början” säger Martin.

Det var i början på 2014, i samband med att de fick tillgång till det gamla malteriet i Ulvsunda, som de gick ut med information om sin existens.

”Ulvsunda ligger nära stan och vi har tillgång till tvärbana och hundratals parkeringsplatser i anslutning till fastigheten.”

Den gamla silon som tidigare har använts av Pripps för att omvandla korn till malt i ölbrygningsprocessen ska nu byggas om och husera en 14 fots vindtunnel. Tunnelbolaget kommer inte att köpa en färdig teknisk lösning utan arbetar tillsammans med ingenjörer på en egen design.

Genom en egen teknisk lösning samt genom att använda en existerande fastighet som lämpar sig väl för ändamålet kan kapitalbehovet hållas ned.

”Det är svårt att säga exakt hur mycket som behövs men någonstans runt 25 miljoner tror vi att det landar på”, säger Micha.

De jobbar aktivt på flera olika fronter för att resa kapital men har svårt för att gå in på detaljer i dagsläget.

”Det kommer dock att finnas möjlighet för hoppare att köpa andelar.”

Tunnelbolaget räknar med att vara i drift i början på 2015. ■

Micha och Martin framför det gamla malteriet i Ulvsunda som ska byggas om till en vindtunnel.

Martin Eidensten

Göran

Efter sex års övertalning har en av världens bästa (nu levande) swoopare gått med på att ställa upp på en längre intervju.

”Jamen, jag är ju inte så bra”, var svaret undertecknad fick efter VM-silvret i Sydafrika 2008.

Text och foto Anna Oscarson

Ett antal medaljer och några brutna ben senare är det inte en överlycklig Göran Schwarz som besvarar frågorna. Han har för länge sedan passerat ”skygodstadiet”. När jag berättar hur få det är som har nekat till att ställa upp som ”Nyfiken på” sedan jag tillträdde SFS-redaktörsjobbet för snart tio år sedan bara ler han underfundigt.

Smälänning i huvudstaden

Göran kom till Stockholm i tjugooårs-åldern när han fick jobb på Ericsson tack vare sina datorkunskaper. Nyköpingsklubben körde en reklamkampanj på hans arbetsplats varpå han blev intresserad och anmälde sig till en kurs. Året var 1992, kursledaren hette Johan Holmqvist och premiärhoppet skedde ur en Cessna 206.

Liksom de allra flesta upplevde även Göran en viss nervositet inför de första hoppen när han själv skulle dra sin fallskärm. Vid den här tidpunkten var fallskärmarna visserligen fyrkantiga men han kämpade med stabiliteten under några hopp. Det var först efter fyra-fem frifall som han oavsiktligt hamnade i ett moln

Göran Schwarz

Ålder: 44 år.

Yrke: Konsult inom it-branschen.

Civilstatus: Ogift.

Familj: Mor, far, en äldre syster och en äldre bror.

Bor: Stockholm.

Född: Kalmar (växte upp i närheten av Ölandsbrons fäste).

Började hoppa: 1992 i Nyköpings fallskärmsklubb. Chefsinstruktör i klubben år 2000-2005. Senaste åren medlem i Stockholms fallskärmsklubb.

Antal hopp: 3 500.

Meriter: VM-silver i swooping (zonprecision) – femma totalt, SM-guld i swooping 2011, silver i tiomans speedformation 2012, ”en hög” medaljer i swooping före grenen fick SM-status. Tilldelades Anneli Dalström-stipendiet förra året. Anlitas ofta som coach i klotflygarkurser och var en av experterna som hjälpte till när boken Flyga fallskärm skrevs.

Antal reservdrag: Tre.

Utrustning: Javelin, Velocity 84 och Optimum 126.

och tappade begrepp om vad som var upp eller ner.

”Då trillade poletten ner och jag fick en känsla för vad det verkligen handlade om”, säger han.

Göran som elev. I dag hoppar och packar han en aningens mindre fallskärm.

Team Spirit, från vänster Johnny Lake, Tony Fritzell, Jonas Bengtsson och Göran Schwarz. På huk kameramannen Jan Åke Schmidt.

rade och efter Nisse lila rekryterades Göran till Team Spirit som bestod av Jonas Bengtsson, Johnny Lake och Tony Fritzell. De ställde upp på SM 1997.

Sedan byttes Jonas Bengtsson mot Uno Asker och lagnamnet blev Puls. SM-tävlandet fortsatte och även om det inte blev några guldmedaljer hade Görans lag hårda fajter mot lagen på deras nivå.

Men sedan vaknade Görans intresse för kalottflygning allt mer. Han deltog i början av 2000-talet i Johan Bonds vinterläger där det tävlades i Bladerun. En skojgren som går ut på att köra slalom i en backe med fallskärmen mellan fyra portar. Även sommartid hölls det tävlingar i Mora. Dessa var de första i Sverige där distansgrenen kördes över vatten med gater.

”Jag fick några pokaler och de står ute på Nyköpingsklubben. En punkt på städlistan är ibland att putsa Görans pokaler”, berättar han.

Amerikanen Ian Bobo bjöds in som coach till de tidiga swooplägren i Sverige. Göran var en av deltagarna och imponerades över hur Ian swoopade längs hela beerline i Gryttjom. Något som med dagens mått mätt inte är speciellt långt.

Hårt drag

I och med att före riksinstruktören Mattias Nord försökte få fler klubbar att gå över till AFF-utbildning uppmuntrades de erfarna hopparna att utbilda sig till AFF-instruktörer. Göran antog utmaningen och tillsammans med sina klubbkamrater i Nyköping fattades beslutet att enbart utbilda genom AFF på klubben.

Göran trivs i instruktörsrollen men en gång höll det på att gå illa. Han låg nära och kontrollerade eleven Bennos drag.

Marcus Jögi, vän

”Jag lärde känna Göran 2001 när jag började i Nyköpings FK. Han var då Cl. Till en början tyckte jag att det var lite svårt att få något grepp om honom men ju mer vi umgicks insåg jag att han är världens bästa kille.

Han är fruktansvärt duktig och fick mig att intressera mig för kalottflygning och coaching. Inom båda dessa områden är han en stor förebild. Han var också den som aldrig var sen att haka på allt bus som man kom på.”

Johan Öberg

Draget var distinkt och visiret på Görans hjälm krossades. Det blev ett litet hål men Göran klarade sig som tur var oskadd.

Ambulanstur efter trädmissh

Ett annat hopp slutade lite sämre. Söderhamnsklubben anordnade en tävling som de kallade Bo Valley efter Bo Pettersson som brutit bäckenet i detta grustag några år tidigare.

Tävlingen hade delgrenarna längd, uppförsswoop, ravin och swoopa över vatten. Ravinen var ett omöjligt uppdrag.

”Det var aldrig någon som lyckades ta sig hela vägen över gropen, så det flesta landade i sandväggen eller mot kanten, med hyfsad fart. Då var det en fördel om man hade starka ben...”

För att komma in i banan skulle deltagarna flyga genom en port, men det var tajt och i ett av hoppen fastnade Görans skärm i ett träd.

”Den landningen tror jag finns på Baskurs-filmen. Jag blev medvetlös, fick synbortfall och fick åka på min första ambulanstur.”

Efter den fadäsen organiserades inte Bo Valley-tävlingen mer. Eftersom skärmarna nu blivit så snabba ansågs det lite för farligt...

Åkte till USA för att tävla

När swoopingen hade kommit igång på allvar i Sverige var det flera klubbar som arrangerade dessa fartfyllda publikfriande tillställningar. Den nu nedlagda klubben Upp och hoppa arrangerade några tävlingar i Nynäshamn och Haninge där Göran deltog. Hans hemmaklubb körde några år tävlingar vid Jegersjö.

År 2005 åkte Göran till USA och deltog i sin första internationella tävling. Då ställde han upp i klassen intermediate, en klass som inte längre finns. Därefter fick han blodad tand och ställde upp i ett antal tävlingar runt om i Europa. Det blev

några fina placeringar i Belgien, Holland och Tjeckien.

Den tävlingsmässigt största framgången var ändå när han 2008 representerade Sverige i VM som arrangerades i Sydafrika. Där ställde 90 av världens allra bästa hoppare upp. Många av dem heltidsproffs med hoppningen som yrke och fler än 10 000 hopp i bagaget. I grenen zonprecision slog Göran till med en fullpoängare. Det räckte till en silvermedalj.

”Men det känns som en större prestation att jag slutade femma totalt, även om jag inte fick någon medalj i den slutliga sammanräkningen av poängen.”

Inget World Games

Tack vare sin fina VM-placering kvalificerade Göran sig till World Games och World Air Games. Det är motsvarigheten till OS för de sporter som inte anses tillräckligt stora.

Men i maj 2009 hände det som satte ett, om än tillfälligt, stopp för den fortsatta tävlingskarriären. Göran och Märten Jansson planerade en snygg så kallad teamlandning när de tillsammans flyger in för landning på Skärstads hoppfält där Linköpingsklubben håller till. Göran har lite för mycket fokus på sin flygkamrat och märker inte åkerkanten. Han slår i med hög fart, håller händerna framför kroppen för att rädda huvudet och nacken och bryter båda handlederna. Kra-

Henry Wiggins

schen ser oerhört dramatisk ut. Han studsar och gör en volt genom linorna. Ambulansfärd två är ett faktum.

”Jag var helt inställd på att fortfarande åka till World Games några veckor senare men insåg att det inte var aktuellt när jag fick klart för mig hur lång tid läkningen skulle ta.”

Rekordinnehavare i storformation

Några år före kalottflygningssatsningen kom igång var Göran med och satte det nu gällande svenska rekordet i storformation, den så kallade Storsvensken med 107 FS-hoppare. Året var 1998 och Göran fick bra coachning av Sven Mörtberg. Under försöken fick han tipset att hänga på sig mer och mer bly. Ett hopp blev det lite för mycket och Göran gick låg.

”Vi var tillsagda att tracka iväg och dra skärmen på 1 600 meter om vi blev ohjälpligt låga för att inte störa brytet. Det var en otroligt häftig upplevelse att se hela formationen passera när jag hängde högt under min kalott och se hela brytet uppifrån. Ett ’fuck up’ som blev jävligt bra.”

Vattenfallsstänk på visiret

Ett annat minnesvärt hopp gjorde Göran under Ekstremsportveckan i Voss. Tillsammans med Martin Bäcklin fick han äran att flyga i Gudvangen. En otroligt vacker plats bland de norska bergen där det krävs stor skicklighet som kalottflygare för att få flyga. Under helikopterfärden upp till uthoppshöjd njöt han storligen av utsikten och planerade sin flygfärd neråt.

”Det var fantastiskt att kunna flyga så nära berget och hooka nära ett vattenfall så vattendropparna stänkte på visiret.”

Rädd om handlederna

Eftersom Görans armar aldrig kommer att bli helt återställda efter kraschen i Linköping bör han inte skada dem igen. Men att sluta med fallskärms hoppning är inte aktuellt i dagsläget.

”Jag känner fortfarande att det finns saker som lockar med hoppningen och håller mig kvar.”

Under SM-veckan i Halmstad 2011 blev det tyvärr en tredje ambulansstur. Göran gjorde comeback i tävlingsmanhang och gjorde ett snyggt hopp i paradgrenen zonprecision på Tylösand. Även om landningen inte såg speciellt hård ut skadade Göran ryggen. Inför SVT:s filmkamera hände allt och under teknad försökte hålla god min i efterföljande direktsänd radiointervju. Göran vägrade i sten all form av mediakontakt men gick med på att gå upp på scen och ta emot domarnas hederspris. ■

VM i swooping 2008 i Sydafrika. Göran slutade på en fin femteplats totalt.

Ian Bobo, PD Factory Team

”Vi kom till Gryttjöm första gången 2002 eller 2003. Till att börja med som FS-coacher under Basic camp och bjöds senare

Anders G

in till Stockholmsklubben swoopläger. Göran var en av de allra mest konsekventa och ödmjuka deltagarna. Han var ivrig att lära sig mer och bidrog aktivt med sina intelligenta tankar. En mycket bra mentor för de mindre erfarna kalottflygarna. Han och Martin Bäcklin var de två deltagarna som började tävla internationellt med stor framgång.

Görans kontrollerade och smidiga landningar gjorde att vi tilldelade honom utmärkelsen ”Dr Smooth”.

Efter att ha skadat sina händer var vi glada att se honom i luften igen när vi förra sommaren gjorde comeback i Gryttjöm tio år efter första swoopläget. Han har fortfarande en önskan att lära sig mer och slutar aldrig lyssna ödmjukt på råd från professionella kalottflygare. Alltid leende och med positiv attityd är han en uppskattad person både vid internationella tävlingar och en god förebild för svenska hoppare.”

Göran på swoop camp hos Stockholms fallskärmsklubb, Gryttjöm.

Sara Hall

Resa med fallskärmen

Om det är något vi vet är det att det går alldeles utmärkt att sitta i ett flygplan med flera fallskärmsutrustningar. Men byt ut våra mysiga små hoppflygplan mot kommersiella diton och ställ ett par hispiga vakter på vägen till ilastning så kan det bli betydligt svårare att få åka med.

Text och foto Martin Eidensten

Exakt hur en fallskärmsutrustning ser ut är, för den oinsatte, inte alltid självklart. Det är därför personal vid säkerhetskontroller på flygplatser är skeptiska. De känner inte igen vad de ser och därför är det inte ovanligt att en fallskärmsutrustning kan skapa viss oro hos dem. Om den oron inte stillas så följer inte utrustningen med flyget.

Att checka in sin utrustning

Det första du måste ta ställning till när du ska ut och resa med din rigg är om du ska checka in den eller ta den som handbagage. Båda alternativen har sina fördelar och nackdelar.

Om du checkar in den är risken mindre att det blir problem med säkerhetskontroller. I synnerhet om du har den i en egen väska utan något annat som kan göra dem oroliga. Vid en eventuell kontroll är du inte närvarande och du kan därför inte svara på frågor eller visa vilka flikar och handtag som är mindre lämpliga att dra i.

Även om utrustningen klarar sig undan närmre undersökning blir baggage på flygplatser inte varsamt behandlat. Du bör alltså ta ställning till hur du vill att din utrustning ska behandlas innan du väljer att checka in den. Har du otur får du vara med om en liknande upplevelse

som Fredrik von Schmalensée var med om (se nedan).

Det finns också en risk att incheckat bagage kommer bort på vägen. Om det sker, så är flygbolagets skadeståndsansvar begränsat till cirka 11 000 kronor (källa: www.konsumetverket.se). Det kan dock vara möjligt att lösa en extra försäkring för värdefullt bagage.

För bagage som flygbolaget förbjuder går det inte att få någon ersättning alls så det är viktigt att vara tydlig vid incheckning och säkerställa att deras regler följs.

Utrustningen som handbagage

Om du istället tar din utrustning som handbagage har du full koll på den och vad den är med om. Det enda du behöver göra är att komma förbi säkerhetskontrollen.

Det som vanligen får personalen att reagera är våra räddningsutlösare som göms vid reservfallskärmen. Att vi inte bara kan öppna och visa vad det är gör

Trassel med incheckad utrustning

När Fredrik von Schmalensée skulle flyga från Los Angeles till Stockholm skulle han mellanlanda i New York och vara där några timmar. Eftersom han inte ville bära runt sin rigg på Manhattan valde han att checka in den. Han var tydlig med vad det var vid incheckningen. Han visade Cypriskortet och sa att han har full förståelse för om de vill undersöka den men att han i så fall vill

Fredrik von Schmalensée

vara med. Det verkade inte behövas utan utrustningen stoppades i en säck som plomberades.

Väl framme i Svergie stod Fredrik och väntade vid bagagebandet. Längre. Till slut kommer kasti-vägpilotet åkande, tätt följd av bagen med huvudkalotten och sedan linorna och riggen. Allt direkt på bandet.

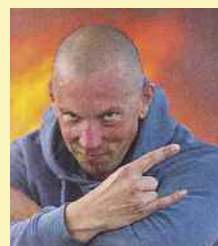
Det var dags för kontroll av systemet men efter samtal med Continental Airlines var det i alla fall något de bjöd på.

"Jag kan ha förståelse för att de öppnar den om jag inte är med, men de kunde ju lagt den i en säck eller i en låda i alla fall..."

Sir, is this a parachute?

När Daniel Hagström reste med sin utrustning senast så utspelade sig följande dialog i säkerhetskontrollen:

"Sir is this a parachute? Why do you want to have it on-board with you?"
 "Would you trust the life vest if the plane crashes?"
 "You are absolutely right sir! Have a safe trip!"

Daniel Hagström

Tips inför resan

- Ta utrustningen som handbagage.
- Skriv ut de dokument som finns tillgängliga.
- Ta bort kniven och checka in den.
- Vira bröstremmen runt reservhandtaget för att undvika vådautlösning.
- Ta det lugnt, svara på frågor men överrös dem inte med information.
- Nämn *inte* ord som "sprängämne", "krut" eller "kemisk substans".

inte saken lättare. Därför är det viktigt att vara förberedd. Både med Vigil och Cypres brukar det följa med små laminerade kort som visar hur en fallskärmsutrustning med aktuell räddningsutlösare ser ut i deras röntgenmaskiner. Där finns också en förklaring på vad som är vad. Om du inte har ett sådant kort hittar du länkar till bilder som du skan skriva ut här nedanför.

Carolina Mallwitz som årligen besöker Flajflaj i Kalifornien tar alltid sin utrustning som handbagage, men hon har stött på problem.

"Första resan röntgades den två gånger på ditresan och på hemvägen stoppades jag igen och personalen fick vänta på en överordnad som kunde säga att det var okej. Oftast är det osäkerhet och okunskap som gör att man fastnar."

Hennes bästa råd är att man ska behålla lugnet. "Personalen har oftast instruktioner som de bara måste dubbelkolla, så stressa dem inte och förklara absolut *inte* något om en sprängladdning i räddningsutlösaren! Man får inte göra en stor grej av det helt enkelt."

Om det finns flera hoppare i sällskapet är det också bra att ta ett beslut innan om ni ska gå ihop eller var och en för sig.

"Om vi går ihop tar vi smällen tillsammans annars är det var man för sig själv. Jag skulle aldrig gå tillbaka med min rigg om någon fastnar och jag gick igenom."

Det är alltså inte läge att peka på kompisarna som har klarat sig och fråga varför de fick gå igenom.

Det har hänt att vissa vid säkerhets-

Mer information:

- För Cypres: www.cypres.cc, klicka på "Services" i menyn och sedan på "airtravel" i nästa meny.
- För Vigil: www.vigil.aero, välj "Support" i menyn och sedan "Airport security documents".
- Till och inom USA: www.uspa.org, klicka på "USPA Members" och sedan på "membership" och "travel".
- Skriv ut röntgenbilden på den räddningsutlösare du har men titta ändå på de andra länkarna. Finns lite olika dokument som kan vara bra att ha.

To Airport Security Personnel:

On the reverse you see two X-rays (a=view from above, b=side view) of a complete parachute, containing a CYPRES parachute emergency opening system. CYPRES is a Life Saving Device for Skydivers. Depending on the parachute container the X-ray on your screen may vary. All its components (e.g. measuring technique, electronics, battery, loop, cutter, control unit, plugs, cables, casing) as well as the complete system contain gases and materials that are approved by U.S. DOT and other agencies worldwide, and are not subject to any transport regulations.

Betrifft: Flughafen Sicherheitskontrolle

Umseitig finden Sie 2 Röntgenaufnahmen (a= Draufsicht, b= Seitenansicht) eines kompletten Fallschirmsystems mit einem eingebauten automatischen Fallschirm-Notauslöse-System CYPRES. CYPRES ist ein Lebens Rettung System für Fallschirmspringer. Abhängig vom Fallschirmsystem kann die Aufnahme auf Ihrem Bildschirm variieren. Alle Komponenten (wie Messtechnik, Elektronik, Batterie, Loop Cutter, Bedienteil, Stecker, Kabel, Gehäuse) sowie das Gesamtsystem enthalten keine Teile oder Materialien, die Transportbeschränkungen unterliegen.

Airtec GmbH • Mittelstrasse 69 • 33181 Wünnenberg • Germany • Tel. +49 2953

kontrollen tvingats checka in sina utrustningar för att de ska få komma med. Om det händer är det viktigt att inte glömma att fråga om försäkring och vad som händer om den försvinner eller skadas.

Eftersom det finns risk att det tar extra tid att ta sig igenom säkerhetskontrollen är det bra att vara på flygplatsen minst en halvtimme tidigare än vad som rekommenderas av flygbolaget

Både för Vigil och Cypres finns laminerade kort med en fallskärmsutrustning i en röntgenmaskin, med en förklaring av komponenterna.

Skydive Spain

Planerar ditt lag för träning 2014?
Kontakta oss för bra priser och supereffektiv manfestering.

For beginners and progression
AFF Residential courses once a month, including transfers and 7 nights accommodation. Travelling alone...? Don't worry, you'll be part of the family from the moment you arrive. Places limited, contact us now to book your course.

For experienced skydivers
TrackDayz
12-13 April, 07-08 June
Skysaver Weeks
07-11 April, 05-09 May, 02-06 June
Intense Freely Coaching
07-11 April, 02-06 June
Flight-1 Canopy Course 101 & 102
10-11 May, 05-06 July
AFF Residential Course
08-14 April, 20-26 May, 10-16 June
Funshine Boogie
14-18 May
Big Way Experience Camp
21-25 May
Satori Academy Camp I & II
18-24 April & 27-03 April / May

Aeródromo La Julliana, Bollullos de la Mitación, Sevilla.
DZ: +34 687 726 303 Office: +34 955 766 056
info@skydivespain.com • www.skydivespain.com

Skydive Spain
 @SkydiveSpain
 SkydiveSpainOficina

Koll på utrustningen

- testa dig själv!

Hjälp! Årsförsta närmar sig och inte nog med att första hoppet är nervöst nog, så ska du också ha koll på riggen. Dessa kunskaper kan ju bli rostiga med, oavsett licensgrad. Vad händer om kill-line är för kort? Testa dig själv!

Frågor av Staffan Lundin, K-78

Så gör du pincheck

Utrustningskoll och pincheck före hopp är enkelt och tar cirka 40 sekunder. Efter att du kontrollerat:

- Att räddningsutlösaren är påslagen,

kan du använda minnesregeln **3 X 3** för att göra din fortsatta koll. Kontrollera tre gånger tre saker:

- 1. Tre remmar:** bröstremmen och båda benremmarna. Kontrollera att de alla är riktigt stängda och tillräckligt åtdragna.
- 2. Tre handtag:** pilothandtaget, kutt-handtag och reservhandtag. Kontrollera att pilothandtaget är på plats, att inget pilottyg är utanför pilotfickan, att sprinten är i, att loopen ser fin ut och att pilotlinan är ordentligt gömd under flikarna. Kontrollera också att kutt- och reservhandtagen sitter synliga och väl fast och att de inte har vikt in sig under basremmen.
- 3. Treringarna.** Kontrollera att dina båda treringssystem är riktigt ihopsatta och att looparna är hela och fina.

Be en kompis före ilastningen att kolla dig så du inte missat något. Gör dessutom pincheck i flygplanet. Vi sitter trångt och det är lätt att skava bort flikar och trycka in eller ut pilotfallskärmar ur fickor utan att det märks. ■

1. Tre remmar

2. Tre handtag

3. Treringarna

A Du får din fallskärmsutrustning besiktad och reserven ompackad den 15 april. Räddningsutlösaren måste skickas på besiktning senast i oktober. När blir sista hoppdatum för riggen?

- 1 15 oktober, för senast då måste delbesiktning (så kallad halvårskontroll) genomföras.
- X 31 oktober, för då måste räddningsutlösaren på besiktning.
- 2 15 april nästa år, för då måste reserven packas om.

B Din fallskärm är utrustad med så kallad Stevenslina (RSL). Vilket av följande påståenden om denna utrustningsdetalj är felaktigt?

- 1 Stevenslinan kan under vissa omständigheter bidra till att reservfallskärmen utlöses snabbt efter kalottfrigöring.
- X Vid kalottfrigöring på marken, till exempel efter landning på tak eller i mycket hård vind, bör Stevenslinan frikopplas före cut-away.
- 2 Har man Stevenslina är det onödigt att dra reservhandtaget om man kuttar, för reserven utlöses ändå.

C Reservfallskärmen är försedd med så kallad free-bag. Vad innebär det?

- 1 Bag och pilotlina är inte förankrade i kalotten utan kommer att lossna från systemet om reserven utvecklas.
- X Tappar man bort bagen vid reservdrag ersätts den gratis av tillverkaren.
- 2 Bagen är rymlig i förhållande till kalottstorleken för att reserven skall bli lätt-packad.

D Vackert väder är en förutsättning för lyckad fallskärms hoppning. Solsken har emellertid en baksida ur materielsynpunkt. Vilken?

- 1 Fallskärmsutrustning som ligger i solgasset en varm sommardag riskerar att smälta.
- X Solljusets ultravioletta strålning (UV-ljus) bryter på sikt ner hållfastheten i fallskärmsmaterialet.
- 2 En solvarm fallskärm öppnar långsammare.

E Hur gammal får en reservfallskärm högst vara i Sverige?

- 1 10 år.
- X 20 år.
- 2 Det spelar ingen roll, bara den godkänns vid årsbesiktningen.

F Vem får utfärda behörighet som fallskärmspackare för sportfallskärm?

- 1 Riksinstruktören.
- X En kursledare.
- 2 En fallskärmskontrollant.

G Du får din fallskärmsutrustning besiktad och reserven ompackad den 15 april. Säsongen drar igång och du hoppar intensivt. På Midsommarboogiet lägger du märke till att höger styrlina är fransig och hårt sliten, och vid närmare kontroll upptäcker du en vass kant på den lilla ringen på bärremmen som styrlinan löper genom. Vad är en lämplig åtgärd?

- 1 Kontakta en fallskärmskontrollant för att få styrlinan och ringen utbytta.
- X Göra några hopp till för att se om skadan blir värre.
- 2 Hoppa vidare som vanligt, för besiktningen gäller ju till oktober så det är ingen fara.

H Din huvudfallskärm är försedd med kollapspilot av typ kill-line. Om innerlinan i systemet är för kort, vad får det för betydelse?

- 1 Ingen alls, det funkar som vanligt.
- X Piloten kommer inte att kollapsa ordentligt och riskerar därför att störa kalottens flygegenskaper.
- 2 Det går inte att spänna upp piloten ordentligt vid packning vilket kan leda till felfunktion.

I Kalottfrigörare av typ treringssystem är överlagset vanligast på moderna sportfallskärmar. Vilken mekanisk princip bygger treringssystemet på?

- 1 Bernoullis princip.
- X Hävarmsprincipen.
- 2 Energiprincipen.

J Vilken funktion har vingfallskärmens chockbromsar?

- 1 De håller reda på slacket i styrlinorna.
- X De minskar chocken vid en hård landning.
- 2 De bidrar till ett kontrollerat öppningsförlopp.

K Vilket material är en modern fallskärm till största delen uppbyggd av?

- 1 Nylon.
- X Polyester.
- 2 Silke.

L Fallskärmens bärlinor är ofta av ett material som är mindre elastiskt än materialet i selen och kalotten. Varför det?

- 1 Stumma bärlinor ger mjukare öppning.
- X Bärlinornas längd har stor betydelse för vingens form och därmed dess flygegenskaper, och därför vill man att de inte skall töjas för mycket.
- 2 Det är som regel billigare.

Rätt svar på nästa sida

KONTAKTA

SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ material på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Ronny Modigs,
e-post: ordforande@sff.se

Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se

Ledamot: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com

Ledamot/kommunikation: Boel Stier,
e-post: boel@sff.se

Ledamot: Christer Dahl,
e-post: dahl.christer@gmail.com

Suppleant/förbundsjurist: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se

Suppleant/miljö: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Valberedningen

Lennart Vestbom, (sammanställande),
e-post: lennart@fgcc.nu

Markus Andersson,
e-post: andersson.markus@gmail.com

Andreas Frisk, e-post: ante.frisk@gmail.com

Uno Alpfors (suppleant),
e-post: uno.alpfors@swipnet.se

Vill du veta mer om

Skatter och avtal: Kontakta före ordföranden
Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se

Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikationsansvarig samt kontaktperson
för kommunikationskommittén: Boel Stier,
e-post: boel@sff.se

Förbundsjurist, allmänrättsliga frågor, avtal,
försäkringar, tävling: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se

Miljöfrågor: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Materielkommittén: Henrik Grentzelius,
e-post: henrik.grentzelius@comhem.se

Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se

Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com

Luftrumsfrågor: Märten Nordlander,
e-post: marten@sff.se

Försvarskommittén: Johan Julin,
e-post: johan.julin@hotmail.com

Ronny Modigs,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Boel Stier,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Håkan Dahlquist,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter Alfsson-Thoor,
riksinstruktör

www.sff.se

På hemsidan hittar du fakta,
information och nyheter om hoppling.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

Sebastian Andersson från FKCG är laddad, redo, i fallskärmsjägarnas träningsstorn vid Karlsborgs fästning. Ett språng som erbjöds deltagarna på årets riksstämma.